

AZƏRBAYCANIN BÜTÖVLÜYÜ, MÜSTƏQİLLİYİ VƏ TƏRƏQQISI

RESPUBLIKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSİYƏ HEYƏTİ

18 APREL 2018-ci il ÇƏRŞƏNBƏ № 85 (6118) GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSIAL-İQTİSADİ QƏZET WWW.RESPUBLICA-NEWS.AZ

SƏMİMİ TƏBRİKLƏR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.
Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə ən səmimi təbriklərimi və xoş arzularımı qəbul edin.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Sizi Bolqarıstan Respublikasına səfər etməyə yenidən dəvət edirəm. Biz Azərbaycanı özümüze prioritet tərəfdəş hesab edirik. Əminəm ki, Sizin Bolqarıstana səfəriniz xalqlarımızın mənafeyi üçün ölkələrimiz arasındakı ənənəvi yaxın və dostluq əlaqələrinin daha da inkişafına və dərinləşməsinə yeni töhfə verəcək.

Bolqarıstan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasındakı Birge Bəyannaməyə əsasən, Sofiya və Bakı arasındakı əlaqələrin hərtərəfli gücləndirilməsi dövlətlərimizin enerji təhlükəsizliyi və neqliyyat bağlantısı sahələrində marağın həyata keçirilməsinə imkan yaradacaq və regional sülhün və sabitliyin güclənməsinə töhfəsini verəcəkdir.

Ali dövləti fəaliyyətinizdə Sizə uğurlar və möhkəm cansağlığı arzu edirəm. Azərbaycan Respublikasına davamlı inkişaf diləyirəm.

Hörmətli cənab Prezident, ən yüksək ehtiramımı qəbul edin.

Hörmətlə,

Rumen Radev
Bolqarıstan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.
Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Əminəm ki, ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin möhkəmləndirilməsi yolunda birge çalışmağa davam edəcəyik.

Mənim ən yüksək ehtiramımı, eləcə də Azərbaycan Respublikasının və onun xalqının rifahı və firavanlığı üçün ən xoş arzularımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

xanım Kersti Kalyulayd
Estoniya Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Qardaş Azərbaycan xalqının böyük xeyir-duası ilə yenidən Azərbaycan Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə XXI Avrasiya İqtisadi Zirvə toplantısının iştirakçıları adından Zati-alinizi səmimi qəlbədən təbrik edirik.

Ali rəhbərliyinizlə hər ötən gün daha sabit və sülh şəraitində inkişaf edən Azərbaycan xalqını bu seçim münasibətilə təbrik edir, Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik arzulayıq.

XXI Avrasiya İqtisadi Zirvə toplantısının iştirakçıları adından dərin hörmətlə,

Abdullah Gül - Türkiyə Respublikasının sabiq Prezidenti,
George İvanov - Makedoniya Respublikasının Prezidenti,

Mladen İvaniç - Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin üzvü,
Marinko Cavara - Bosniya və Herseqovina Federasiyasının Prezidenti,
Mustafa Akıncı - Şimali Kipr xalqının lideri,
Petru Luçinski - Moldovanın sabiq Prezidenti,
Valdis Zatlers - Latviyanın sabiq Prezidenti,
İvo Yosiפוviç - Xorvatiyanın sabiq Prezidenti,
Stefan Meşiç - Xorvatiyanın sabiq Prezidenti,
Emil Konstantinesku - Rumıniyanın sabiq prezidenti,
Radu Al Romaniei - Rumıniyanın şahzadəsi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi ürkədən təbrik edirəm. Seçkilərdə inamlı qələbənin Sizin yüksək nüfuzunuzun danılmaz etirafı, xalqınızın rifahının daha da yaxşılaşmasına, Azərbaycanın beynəlxalq mövqələrinin möhkəmlənməsinə yönəlmiş siyasi kursunuza verilən layiqli qiymətdir.

Rusiya ictimaiyyəti Sizin bu qələbəni əsası Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş ənənəvi dostluq münasibətlərinin hərtərəfli inkişafı üçün zəmin hesab edir.

Biz Azərbaycanın və Rusiyanın regionları, o cümlədən Dağıstan arasında dostluq münasibətlərinin və parlamentlərarası əlaqələrin inkişafına verdiyiniz dəstəyi yüksək dəyərləndiririk.

Sizə möhkəm cansağlığı, sülh və əmin-amanlıq, Azərbaycan Respublikasının rifahı naminə fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Dərin hörmətlə,

İlyas Umaxanov
Rusiya Federasiyası Federal Məclisinin Federasiya Şurası sədrinin müavini

Pakistan mətbuatı:

Azərbaycanda prezident seçkiləri demokratik və şəffaf keçib

Pakistanın nüfuzu Associated Press of Pakistan (APP) agentliyində və "Daily Times" qəzetində "Azərbaycanda seçkilər: Prezident İlham Əliyev rəsmi şəkildə qalib elan olundu" və "İlham Əliyev səslerin 86,03 faizini toplayaraq növbəti müddətə Prezident seçildi" sərlövhəli məqalələr dərc olunub.

Yazılarda aprelin 11-də Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkiləri barədə ətraflı məlumat verilir. Mərkəzi Seçki Komissiyasının seçkilərin nəticələri ilə bağlı rəsmi protokolu və digər sənədləri ölkənin Konstitusiyası Məhkəməsinə göndərdiyi diqqətə çatdırılır.

Associated Press of Pakistan agentliyinin Bakıya ezam olunmuş müxbirinin müxtəlif

WORLD

Follow

f

twitter

in

whatsapp

mail

print

Azerbaijan election: President Ilham Aliyev officially declared winner

f

twitter

in

whatsapp

mail

print

APP

APRIL 16, 2018

ISLAMABAD: The incumbent President of Azerbaijan, Ilham Aliyev,

AZƏRTAC

seçki məntəqələrində vətəndaşların sıraya düzülərək səs vermək üçün öz növbələrini gözlədiyinin şahidi olduğu vurğulanır. Bildirilir ki, səs verməyə gələn seçicilər APP-nin müxbirinə hazırkı dövlət başçısının apardığı siyasətdən razı olduqlarını və ölkənin onun rəhbərliyi altında davamlı şəkildə inkişaf etdiyini bildiriblər. Azərbaycanlıların əksəriyyəti İlham Əliyevin siyasətindən razıdır, çünki o, ölkəni inkişaf etdirir, Azərbaycana külli miqdarda xarici sərmayə cəlb etməyi bacarıb. Məqalələrdə Azərbaycanda seçkilərə həzırılıqla bağlı görülmə işlər barədə ətraflı məlumat verilir. Seçkilərin demokratik, şəffaf və ölkənin seçki qanunvericiliyinə uyğun şəkildə keçirildiyi diqqətə çatdırılır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Əziz İlham Heydər oğlu.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə seçilməyiniz münasibətilə Sizi ürkədən təbrik edirəm.

Seçkilərdə Sizin inamlı qələbənin uzun illər ərzində gördüyünüz ciddi və hərtərəfli işlərin nəticəsidir. Azərbaycan xalqı Sizin əməyinizi layiqincə qiymətləndirdi. Ölkəinizdə sosial-iqtisadi vəziyyət daim yaxşılaşır, müdafiə sahəsinə böyük diqqət yetirilir, millətlərarası və konfessiyalararası həmrəylik qayğı ilə qorunub saxlanılır, regional lider kimi Azərbaycanın statusu möhkəmlənir.

Ukrayna ilə Azərbaycanı çoxsaylı birge layihələr bağlayır. Əminəm ki, dövlətlərimiz bundan sonra da səmərəli və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq edəcəklər.

Möhtərəm İlham Heydər oğlu, Sizə daha böyük uğurlar və qələbələr, Azərbaycan xalqına isə sülh və firavanlıq arzu edirəm.

Dərin hörmətlə,

Leonid Kuçma
1994-2005-ci illərdə Ukraynanın Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri cənab Prezident.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçkilərində qazandığınız inamlı qələbə münasibətilə Sizi Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) bütün üzv ölkələri adından ürkədən təbrik edirəm. Seçicilərin böyük əksəriyyətinin Sizə səs verməsi ölkəinizin rəhbəri kimi Sizin vacib rol oynadığınızı bir daha təsdiq etdi. Əminik ki, Siz Azərbaycanın tərəqqisi, rifahı və sabitliyi istiqamətində yorulmaz fəaliyyətinizi uğurla davam etdirəcəksiniz.

Böyük məmnuniyyətlə qeyd etmək istərdim ki, 2016-cı ildə "Əməkdaşlıq Bəyannaməsi"nin qəbul edilməsində Azərbaycanın fəal və konstruktiv rolu danılmazdır. Azərbaycanın və digər neft ixrac edən ölkələrin nümayiş etdirdiyi dəstək və həmrəylik bu gün dünya neft bazarında sabitliyin bərpa edilməsində əhəmiyyətli rol oynamışdır. Fürsətdən istifadə edərək, bu prosesin uğurla həyata keçirilməsində davamlı dəstəyinizə görə Sizə bir daha dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Sizin yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz dünya enerji məsələləri üçün əhəmiyyətli bir dönüşmə təsadüf edir və neft ixrac edən ölkələrin birge səylərinin daha da möhkəmləndirilməsi və həyata keçirilməsi istiqamətində Sizin aparıcı rolunuzu davamlı edir. Bu il martın 18-19-da ölkəinizdə səfərdə olarkən mənə və Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının nümayəndə heyətinə göstərdiyiniz səmimi qonaqpərvərliyi məmnunluqla xatırlayıq. Azərbaycanda Sizinlə apardığımız müzakirələr çox məhsuldar və əhatəli olmaqla yanaşı, həm də geniş imkanlar vəd edir. Beləliklə, Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının üzv ölkələri olaraq gələcəkdə də Azərbaycanla əməkdaşlığı genişləndirmək üçün mümkün yeni perspektivləri araşdırmaq niyyətindəyik.

Zati-aliləri, Sizi bir daha səmimi qəlbədən təbrik edir, ən xoş arzularımı çatdırıram.

Dərin hörmət və ehtiramla,

Məhəmməd Sanusi Barkindo
Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının baş katibi
Avstriya, Vyana şəhəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçkilərində qələbənin münasibətilə Sizə ən xoş arzularımı və səmimi təbriklərimi çatdırmaq istərdim.

Dost Azərbaycan xalqının rifahı naminə və qardaş ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində ali dövləti vəzifələrinizin həyata keçirilməsində Zati-alinizə uğurlar arzulayıram.

Ən dərin ehtiramımı qəbul etməyinizi Zati-alinizdən xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Şeyx Həməd bin Casim bin Cabir Al Tani
Qətər Dövlətinin sabiq Baş naziri və sabiq xarici işlər naziri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçkilərində inamlı qələbənin münasibətilə Sizi ürkədən təbrik edirəm.

Ölkə əhalisinin Sizə göstərdiyi bu etimad dövlətin mənafeyi naminə uzun illər səmərəli fəaliyyətinizin qanunauyğun nəticəsidir. Seçkilərin nəticələri Azərbaycan xalqının maraqlarını və ümidlərini doğruldən təcrübəli və məsuliyyətli siyasi xadim kimi Sizin yüksək nüfuzunuzun danılmaz sübutudur.

Beynəlxalq Şahmat Federasiyası ilə Sizin gözəl ölkəiniz arasında uzun illər davam edən məhsuldar dostluq münasibətləri mövcuddur. Bakıda keçirilmiş 42-ci Ümumdünya Şahmat Olimpiadası bütün şahmat aləmində xoş xatirə kimi iz qoydu. İdman ictimaiyyəti bu Olimpiadani tarixdə ən yaxşı şahmat yarışına hesab edir. "Məktəblərdə şahmat" proqramı fəal inkişaf etdirilir, bölgələrdə şahmat klubları açılır, beynəlxalq turnirlər keçirilir. Azərbaycan yığması dəfələrlə Avropa komanda çempionatlarında qalib olub. Azərbaycan şahmat məktəbinin, onun çox güclü oyunçularının nüfuzu olduqca yüksəkdir və heç şübhəsiz ki, bu işdə Sizin şəxsi xidmətləriniz böyükdür. Bu il aprelin 18-də Şəmkirdə keçiriləcək 5-ci superturnirin açılış mərasimində böyük məmnuniyyətlə iştirak edəcəyəm.

Sizinlə görüşlərimizi səmimiyyətlə xatırlayıram və bu xoş fürsətdən istifadə edərək, aprelin 19-da Sizin üçün əlverişli olan istənilən saatda ikitərəfli əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə etmək üçün görüşməyə razılıq verməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə möhkəm cansağlığı, tükenməz enerji və ali dövləti vəzifəinizdə uğurlar, Azərbaycan xalqına isə tərəqqi və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

Kirsan İlyumjinov
Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının prezidenti

SƏMİMİ TƏBRİKLƏR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizə ən səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırmaq istərdim.

Seçkilərdə Sizin inamlı qələbənin Azərbaycan xalqının Zati-alinizin prezidentliyinin əvvəlki dövrlərində ölkəinizə qazandırdığınız uğurlardan məmnunluğunun, eləcə də indiki müəkkəb dövrdə ölkəni məhərrətlə idarə etmək bacarığınıza tam inamın aydın sübutudur.

Əminəm ki, yenidən Azərbaycan Prezidenti seçilməyiniz beynəlxalq birlik tərəfindən də alqışlanıb. Çünki prezidentliyiniz dövründə nöinki Azərbaycan xalqının rifahı təmin olunub, hətta narahat bölgədə sabitlik möhkəmlənib.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Monteneqro ilə Azərbaycan arasındakı yüksək səviyyəli və daha da möhkəmlənən əlaqələrə görə Zati-alinizə minnətdarlığımı bildirirəm.

Hörmətli Prezident, Sizə möhkəm cansağlığı, ailə xoşbəxtliyi və ali dövləti vəzifəinizin yerinə yetirilməsində uğurlar arzu edirəm. Ən dərin ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Filip Vuyanoviç
Monteneqronun Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi səmimi qəlbədən təbrik etməkdən böyük məmnunluq duyuram.

Ölkəinizin inkişafı, vətəndaşlarınızın rifahı naminə ali dövləti fəaliyyətinizdə Sizə möhkəm cansağlığı və uğurlar arzulayıram.

Ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrini möhkəmləndirmək üçün birge səylərimizi davam etdirmək əzminə olduğuma əmin ola bilərsiniz.

Dərin hörmətlə,

Məkki Sall
Seneqal Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.

Azərbaycan Respublikasında keçirilən prezident seçkilərində qazandığınız qələbə münasibətilə Sizə ən xoş təbriklərimi çatdırmaqdan məmnunluq hissi duyuram. Yeni prezidentlik dövrünüzə də dost Azərbaycan xalqı üçün xeyir-bərəkət və inkişaf naminə həyata keçirəcəyiniz işlərdə Sizə davamlı uğurlar diləyirəm.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Sizə cansağlığı və səadət arzulayıq, dost ölkələrimiz arasında əlaqələrin gücləndirilməsi ilə bağlı qəti inamımızı bir daha ifadə edirəm.

Dərin hörmət və ehtiramla,

Nəvaf Əl-Əhməd Əl-Cabir Əl-Sabah
Küveyt Dövlətinin Vəliəhdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Çox hörmətli İlham Heydər oğlu.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Prezident seçkilərində inamlı qələbənin Sizin məqsədyönlü siyasi xəttinizə Azərbaycan xalqının dəstəyinin parlaq sübutudur.

Sizin şərtli rəhbərliyiniz ilə ölkəinizdə davamlı iqtisadi, sosial və inzibati islahatlar gerçəkləşdirilir, ictimai münasibətlərin və dövlət təsisatlarının tam demokratikləşməsi həyata keçirilir.

Bu uzaqgörən strateji xəttin davamlı reallaşması sayəsində Azərbaycanın yaxın və uzaq xarici ölkələrdə nüfuzu daha da yüksəlir, beynəlxalq arenada onun fəallığı və rolu durmadan artır.

İnanıram ki, Prezident kürsüsündə bundan sonrakı fəaliyyətiniz respublikanızın siyasi və sosial-iqtisadi inkişafında yeni nailiyyətlər qazanmasına, Müstəqil Dövlətlər Birliyi çərçivəsində inteqrasiya proseslərinin daha da genişlənməsinə və dərinləşməsinə kömək edəcəkdir.

Prezident seçkilərində qələbənin münasibətilə səmimi təbriklərimi bir daha çatdırmaqla yanaşı, Sizə möhkəm cansağlığı, əmin-amanlıq və çoxşaxəli dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Dərin hörmətlə,

Sergey Lebedev
MDB İcraiyyə Komitəsinin sədri - icraçı katibi

SƏMİMİ TƏBRIKLƏR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhəri Qanunvericilik Məclisinin deputatları adından və şəxsən öz adımdan ürək-dən təbrik edirəm.

Seçkilərdə inamlı qələbəniz Sizin siyasi nüfuzunuzun yüksək olduğunu əyani surətdə təsdiq edir, Azərbaycanın qarşısında duran aktual sosial-iqtisadi və xarici siyasət məsələlərinin həllində Zati-alinizin xidmətlərinin etiraf olunduğunu göstərir.

Azərbaycan xalqı öz ölkəsinin sabit gələcəyinin, tərəqqisinin və firavanlığının xeyrinə bu dəfə də düzgün seçim edib. Ümidvaram ki, Azərbaycan Respublikası Sizin rəhbərliyinizlə Rusiya Federasiyası ilə qarşılıqlı faydalı dostluq əlaqələrini vətəndaşlarımızın başlıca maraqlarına tam müvafiq surətdə möhkəmləndirmək xəttini davam etdirəcək. Öz tərəfimdən Sizi əmin edirəm ki, biz də xalqlarımızın çoxəsrlik ənənələrə əsaslanan dostluq və əməkdaşlıq ruhuna həmişə sadıq qalacağıq.

İcazə verin, Sizə möhkəm cansağlığı və firavanlıq, Azərbaycan vətəndaşlarının rifahı naminə fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar diləyim.

Hörmətlə,

Vyaçeslav Makarov
Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhəri Qanunvericilik Məclisinin sədri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi məmnuniyyətlə təbrik edir, yeni səlahiyyət müddətinizdə uğurlu keçməsinə arzulayıram.

2018-ci il aprelin 28-də Bakıda keçiriləcək Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisinin izləmək üçün şəhərinizdə səfərdə olarkən Sizinlə görüşməkdən məmnun olardım.

Xahiş edirəm, ən yüksək ehtiramımı qəbul edəsiniz.

Hörmətlə,

Lluis J. Gilbert
ASAP - Beynəlxalq Reklam və Tanıtım Təşkilatının prezidenti, İspaniya, Barselona şəhəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Bu, ölkənizin xalqının Siza yüksək etimadının və sevgisinin təzahürüdür.

Sizə möhkəm cansağlığı, tükənməz güc, ölkənizə isə firavanlıq və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

II İliya
Bütün Gürcüstanın katolikos-patriarxı, Mtsxeta və Tbilisinin arxiyepiskopu, Pitsunda və Suxumi-Abxaziya mitropoliti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri, hörmətli cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyinizin həm bölgədə sülhə və sabitiyyə, həm də Türkiyə-Azərbaycan dostluğunun və qardaşlığının inkişafına töhfə verəcəyinə inamımı bildirməkdən məmnunluq duyuram.

Sizin bu inamlı qələbəniz Türkiyə Vəkillər Birliyinin təşəbbüsü ilə yaradılan TÜRK-AV (Türkdillilə və Qohum Ölkələrin Vəkillik Qurumlarının Birliyinin) qurucularından olan və bir müddət əvvəl idarə heyətinə üzv seçilən Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası ilə həyata keçirdiyimiz birgə fəaliyyətin iki ölkə arasında əməkdaşlığın hüququn təhlükəsizlik çətri altında inkişaf etdiriləcəyinə olan inamımızı artırın.

Yenidən Prezident seçilməyiniz münasibətilə Sizi təbrik edir, bunun son və qardaş Azərbaycan xalqına xeyirli olması diləyi ilə dərin ehtiramımı bildirirəm.

Hörmətlə,

professor Mətin Feyzioglu
TÜRK-AV-ın sədri, Türkiyə Vəkillər Birliyinin sədri

Ankara şəhəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm cənab Prezident.

Aprelin 11-də keçirilən prezident seçkilərində inamlı qələbəniz münasibətilə Sizi Azərbaycan-Rumıniya Gənclər və Mədəniyyət Assosiasiyasının bütün üzvləri adından və şəxsən öz adımdan səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Sizin qələbəniz Azərbaycanımızın hərtərəfli inkişafına, yüksəlişinə yönəlmiş siyasi kursunuza xalqımızın böyük etimadının göstəricisidir.

Doğma vətənimiz Azərbaycan Sizin rəhbərliyiniz sayəsində sürətlə inkişaf edir. İqtisadiyyatımızın dinamik inkişafı və xalqımızın rifahının yaxşılaşması naminə gördüyünüz işlər hər bir azərbaycanlı üçün qürur mənbəyidir.

Respublikamızda həyata keçirilən dövlət gənclər siyasəti gənclərin hərtərəfli inkişafını, onların cəmiyyət həyatında fəal iştirakını təmin etməkdədir. Bu siyasət gənclərin təhsili, tərbiyəsi, sağlamlığı, intellektual və mənəvi inkişafı, asudə vaxtının səmərəli təşkili, cəmiyyətin bütün sahələrində fəal iştirakı ilə bağlı məsələləri əhatə edir. Ölkə gəncləri demokratikləşmə prosesində fəal iştirak edir, mədəniyyət, incəsənət, elm, idman və digər sahələrdə parlaq nailiyyətlər qazanır, dövlətçilik ənənələrini daim uca tutur, çoxşaxəli islahatların reallaşdırılmasında yaxından iştirak edirlər.

Möhtərəm cənab Prezident, Azərbaycanımızın bütün bu uğurlara imza atması, sürətli iqtisadi inkişaf tempi ilə dünyada aparıcı mövqelərini qoruyub saxlaması məhz Sizin rəhbərliyiniz altında dövlət idarəçiliyinin uzun illər ərzində formalaşmış mükəmməl mexanizminin həyata keçirilməsi sayəsində mümkün olub.

Fürsətdən istifadə edərək, Sizi prezident seçkilərində qazandığınız qələbə münasibətilə bir daha təbrik edir, Azərbaycanımızın, xalqımızın tərəqqisinə xidmət edən siyasətin və şərəfli missiyanızın həyata keçirilməsi yolunda yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Dərin hörmət və ehtiramla,

İqbal Hacıyev
Azərbaycan-Rumıniya Gənclər və Mədəniyyət Assosiasiyasının sədri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri, hörmətli İlham Heydər oğlu.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi Rusiya Federasiyası Müsəlmanları Ruhani İdarəsi adından və şəxsən öz adımdan ürəkdən təbrik edirəm.

Sizin inamlı qələbəniz prezidentliyinizin əvvəlki dövrlərində respublikada gedən sürətli inkişafı və əldə olunan uğurları qardaş Azərbaycan xalqının yüksək qiymətləndirdiyini göstərdi.

Sizə və Sizin şəxsinizdə Azərbaycan Respublikasına sabit və davamlı inkişaf, iqtisadiyyat, elm və mədəniyyət sahələrində yeni-yeni nailiyyətlər, hər bir ailəyə firavanlıq və xoşbəxtlik arzu edirəm. Dualarımla arzu edirəm ki, dost ölkələrimiz və qardaş xalqlarımız arasında qarşılıqlı münasibətlər daha da möhkəmlənsin və ümumi firavanlığımız naminə yeni dəyərlərə zənginləşsin.

İcazə verin, Sizə Azərbaycan vətəndaşlarının rifahının yaxşılaşmasına, respublikada müxtəlif dinlərin və etnosların nümayəndələri arasında etimad və qardaşlıq mühitinin inkişafına yönəlmiş bütün təşəbbüslərinizə uğurlar, Müstəqil Dövlətlər Birliyi çərçivəsində qarşılıqlı anlaşmanın və əməkdaşlığın möhkəmlənməsi-nə istiqamətlənmiş xarici siyasət xəttinizin davamlı olmasını arzu edirəm.

Qoy, Uca Allah Sizə bütün işlərinizdə uğurlar, rifah və möhkəm cansağlığı nəsib etsin.

Dərin hörmət və xeyirli dualarla,

Müfti şeyx Ravil Qaynutdin
Rusiya Federasiyası Müsəlmanları Ruhani İdarəsinin və Rusiya Müftilər Şurasının sədri, Rusiya Federasiyası Prezidenti yanında Dini Birliklərlə Qarşılıqlı Fəaliyyət Şurasının üzvü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi səmimi qəlbdən təbrik edirik.

Biz etiqad sahibləri olaraq dünyada mədəniyyətlərarası və dinlərarası dialoqun daha da möhkəmləndirilməsi sahəsində Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycanın aparıcı rol oynamasını yüksək qiymətləndiririk.

Antisemitizmə qarşı mübarizənizə və Azərbaycanda yəhudi icmasının əmin-amanlıq şəraitində yaşaması üçün atdığınız addımlara görə Sizə minnətdarlığımızı bildiririk. İsrail Dövləti Azərbaycanın multikulturalizm modelini yüksək qiymətləndirir və bunu dünyanın digər ölkələri üçün nümunə hesab edir. Həmçinin terrorizmə və ekstremizmə qarşı mübarizədə ABŞ ilə birgə müttəfiqlik etdiyinizə görə Azərbaycanı minnətdarlıq.

Azərbaycan Respublikasının inkişafı naminə həyata keçirdiyiniz siyasi islahatlar və digər fəaliyyətinizdə Sizə yeni-yeni uğurlar arzu edirik.

Dərin hörmətlə,

Ravvin Mark Şnayer
Etnik Anlaşma Fondunun sədri
Yepiskop Robert Sternz
“Eagles’ Wings” şirkətinin icraçı direktoru, Amerika Birləşmiş Ştatları, Nyu-York şəhəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Sizin rəhbərliyinizlə vətənimiz Azərbaycanın sabitlik, əmin-amanlıq və rifah içində yaşayan ölkə olaraq daha da inkişaf etməsinə arzulayıraq.

Zati-aliləri, bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Ulu Tanrıdan Sizə möhkəm cansağlığı, həmvətənlərimizə sülh və firavanlıq diləyirik.

Dərin hörmət və ehtiramla,

Şəhla Kazımova
Polşanın Varşava şəhərindəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi Cəmiyyətinin sədri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Xalqımızın yüksək etimad göstərərək Sizi yenidən doğma Azərbaycanımız Prezidenti seçməsi münasibətilə Zati-alinizi səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Biz Rusiyanın Ryazan vilayətində yaşayan azərbaycanlılar həmişə Sizin fəaliyyətinizi dəstəkləmiş və bundan sonra da dəstəkləyəcəyik. Sizin xalqın rifahının yaxşılaşdırılmasına, respublikanın dinamik inkişafına və Azərbaycanın beynəlxalq arenada layiqli təmsil olunmasına yönələn dövləti fəaliyyətinizi ürəkdən alqışlayır və Sizə yeni uğurlar diləyirik.

Hörmətlə,

Samir Qarayev
Rusiya Federasiyasının Ryazan vilayətindəki Azərbaycan diasporunun rəhbəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Cənab Prezident İlham Əliyev.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi BP şirkətinin adından səmimi qəlbdən təbrik edirəm. Ali dövləti vəzifənizdə uğurlarınızın davamlı olmasını arzulayıram.

Müasir müstəqil Azərbaycan çox qısa bir müddət ərzində özünü regionun güclü dövlətlərindən birinə çevirə bilib. BP şirkəti olaraq biz Azərbaycanın dünyanın aparıcı neft və qaz istehsal edən ölkələrindən birinə çevrilməsinə göstərdiyimiz dəstəyə görə iftixar hissi duyuruq. Ölkənizlə olan bu tərəfdaşlığımızı gələcəkdə də uzun müddət davam etdirmək arzusundayıq.

Sizə ən yüksək ehtiramımı bildirirəm.

Cənab Prezident, yaxın vaxtlarda Sizinlə görüşməyə ümidvaram.

Hörmətlə,

Robert Dadli
BP şirkətinin baş icraçı direktoru

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi səmimi qəlbdən təbrik edirəm. Azərbaycan xalqının bu seçimi Sizin uğurlu fəaliyyətinizə və şəxsiyyətinizə olan dərin inamın əyani təsdiqidir.

Bu yaxınlarda Sizin gözəl ölkənizdə səfərdə olduq. Bizi şəxsən qəbul etdiyinizə, səfər müddətində göstərilən yüksək diqqətə və qonaqpərvərliyə görə Sizə səmimi qəlbdən təşəkkür edirik. Biz əyani şəkildə gördük ki, Azərbaycan Sizin rəhbərliyinizlə böyük uğurlara nail olub.

Cənab Prezident, Sizə ali dövləti fəaliyyətinizdə yeni nailiyyətlər və möhkəm cansağlığı arzulayıram.

Dərin hörmətlə,

Xuan Bartolome Ramires
Paraqway Respublikası parlamentinin deputatı, Deputatlar Palatasının keçmiş sədri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Sizi Prezident seçkilərində inamlı qələbəniz münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Bu, çox mühüm bir qələbədir. Bu, uzun müddət ərzində Sizin rəhbərliyinizlə ölkənin idarə olunmasına, eləcə də yürütdüyünüz daxili və xarici siyasətə Azərbaycan xalqının verdiyi hərtərəfli dəstəkdir.

Düzünü desəm, mən seçkilərin bu cür nəticələnməyinə əmin idim, çünki indiki mürexkəb dünyada Sizin yürütdüyünüz siyasəti yeganə düzgün, elmi və siyasi cəhətdən əsaslandırılmış və çox məhsuldar hesab edirəm.

Azərbaycan qeyri-adi iqlimi, qədim tarixi, çoxmillətli və çoxətiqadlı əhalisi, xüsusilə də qonaqpərvərliyi, habelə dostsevər xalqı olan gözəl bir ölkədir. Azərbaycanlılar istər öz vətənlərində, istərsə də dünyanın istənilən yerində qonaqları həmişə açıq qəlblə qarşılayırlar.

Ölkənizdən olan, tutduğu vəzifəsindən və ya mövqeyindən, yaşayış yeri və ya maddi imkanından asılı olmayaraq istənilən nümayəndələrə ünsiyyət qurarkən, mən əmin oluram ki, cənab Prezident, Azərbaycanı xüsusi qürur və fəxr hissi ilə təmsil etdiyiniz üçün hər kəs Sizə böyük hörmətlə, ehtiram və minnətdarlıqla yanaşır. Azərbaycan dövlətinin inkişafı və daha da çiçəklənməsi naminə əsası dahi atanız - ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və Sizin uğurla davam etdirdiyiniz siyasətin bəhrələri göz qabağındadır. Sizin rəhbərliyinizlə ölkənizin əldə etdiyi uğurlar möhtəşəmliyi ilə hamını heyran qoyur.

Azərbaycanın qazandığı uğurlarda təkəcə ölkədə deyil, onun hədudlarından kənarda da böyük hörmət və nüfuz qazanmış Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın xidmətlərini də xüsusi vurğulamaq istərdim.

Dünyada çox az prezident var ki, onlar öz ölkələrinin tarixini yaradırlar. Cənab Prezident, Siz də öz dövlətinizin tarixini yaran dan və dünyada gedən tarixi proseslərə təsir göstərən az sayda prezidentlərdən birisiniz. Məhz bunun nəticəsidir ki, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanı etibarlı tərəfdaş, öz sözlünə sadıq, həmişə dost ölkələrə yardımını əsirgəməyən dövlət kimi tanıyırlar və qəbul edirlər. Azərbaycan beynəlxalq arenada multikulturalizmi dövlət siyasətinin prioritetlərindən biri elan edən ölkədir. Azərbaycanda müxtəlif millətlərin, dinlərin nümayəndələri harmoniya içərisində yaşayırlar. Multikulturalizmin Azərbaycan modeli bu gün haqlı olaraq dünyanın bir çox ölkələrində öyrənilir və təşviq edilir.

Zati-aliləri, seçkilərdəki qələbəniz münasibətilə Sizi bir daha təbrik edir, Sizə və gözəl ölkəniz Azərbaycana dərin hörmət və ehtiramımı bildirirəm. Azərbaycandan danışıanda həmişə yadıma hansının gözəl olması barədə Göy ilə Yerin mübahisəsi düşür. Göy öz gözəlliyinin təsdiqi üçün ulduzları göstərir, Yer isə Azərbaycanı nümayış etdirir. Bu müqayisəni gözəl ölkənizə olan sevgimin özünəməxsus şəkildə etirafı kimi qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Möhtərəm Prezident, ali dövləti fəaliyyətinizdə Sizə yeni-yeni uğurlar, möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, dost Azərbaycan xalqına isə sülh və əmin-amanlıq arzu edirəm.

Hörmətlə,

Aureliya Qriqoriu
2008-2015-ci illərdə Moldova Respublikasının ombudsmanı, İctimai Palatanın prezidenti, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Moldova, Rumıniya, Ukrayna, Macarıstan və Bolqarıstan üzrə nümayəndəliyinin rəhbəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi Özbəkistanda yaşayan Azərbaycan diasporu və diaspor təşkilatlarının rəhbərləri adından ürəkdən təbrik edirəm.

Dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq, bütün azərbaycanlılara məlumdur ki, Sizin respublikaya rəhbərlik etdiyiniz dövrdə Azərbaycanın siyasi, iqtisadi və mədəni sahələrdə nailiyyətləri sürətlə artmış, apardığınız müdrik xarici siyasət nəticəsində beynəlxalq arenada ölkənin nüfuzu son dərəcədə yüksəlmişdir.

Sizin bilavasitə rəhbərliyinizlə keçirilən bütün beynəlxalq tədbirlər dünyanın hər yerində olduğu kimi, Özbəkistanda da yüksək qiymətləndirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.

Yüksək peşəkarlığınız və dahi şəxsiyyətinizə xalqın inam və hörmətinin əsl sübutu olaraq yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə ən səmimi təbriklərimizi Zati-alinize çatdırmaq istərdik.

Mükəmməl rəhbərlik bacarığınız, şərəfli və məsuliyyətli işiniz, güclü əzmkarlığınız və gözəl ölkənizə olan tükənməz sevginiz Sizi Azərbaycanın inkişafı və xalqınızın rifahının yüksəlməsi naminə ali dövləti fəaliyyətinizdə və nəcib ideyalarınızın həyata keçirilməsində ilhamlandıran mənbələrdir.

Əminlik ki, Sizin ruhlandırıcı rəhbərliyinizlə ölkənizdə əmin-amanlıq, sabitlik daha da möhkəmlənəcək, xalqınızın rifahı yüksələcək, Azərbaycanın beynəlxalq arenada bütün bəşəriyyətin xeyrinə rolu getdikcə artacaq.

Ən dərin ehtiramla,

Vardis Vardinoyannis
Yunanıstanın “Motor Oil Hellas”, “Vegas Oil and Gas” şirkətlərinin sədri və xanımı Marianna Vardinoyannis

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Sizi Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərində inamlı qələbəniz münasibətilə VTB Bankın İdarə Heyətinin kollektivi adından və şəxsən öz adımdan təbrik edirəm. Siz təcrübəli siyasi xadim, öz Vətəninə qəlbən sevan, var qüvvəsi ilə ölkəsinə xidmət edən nüfuzlu lider keyfiyyətlərinə malik Prezidentsiniz.

Tam əminəm ki, Sizin geniş baxışlarınız, səyləriniz və əməksevərliyiniz, zəngin həyat təcrübəniz və daim təkmilləşməyə can atmağınız ölkənizi qarşıdakı illərdə daha da inkişaf etdirəcək.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun Rusiyanın sistemiradıcı VTB bankındakı kapitalını yüksək dəyərləndiririk. Bu, Rusiya ilə Azərbaycan arasında səmimi dostluq, etimadı və qarşılıqlı məhsuldar iqtisadi əlaqələri təsdiqləyir.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə möhkəm cansağlığı və ölkənizin rifahı naminə uzun illər səmərəli fəaliyyət arzulayıraq.

Qoy, uğur həmişə Sizinlə olsun. Doğmalarınız və yaxınlarınız isə etibarlı dayağınız və dəstəyiniz olaraq qalsınlar.

Hörmətlə,

Andrey Kostin
Rusiyanın “VTB Bank” Publik Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti - idarə heyətinin sədri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm cənab Prezident.

Sizi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçkilərində yenidən inamlı qələbəniz münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Bu qələbə Azərbaycan vətəndaşlarının Sizə göstərdiyi böyük etimadın, hörmət və rəğbətin, siyasi nüfuz və kursunuzun xalq tərəfindən böyük ruh yüksəkliyi ilə dəstəklənməsinin bariz nümunəsidir.

Prezidentliyinizin bütün dövrlərində ölkə iqtisadiyyatı dinamik inkişaf edib, əhalinin həyat şəraiti yaxşılaşıb, xarici sərmayələrin yatırılması uğurla davam edib, yeni iş yerləri açılıb.

Möhtərəm Prezident, Siz Gürcüstanın azərbaycanlı əhalisi haqqında daim düşünür, ata-baba torpaqlarımızda rahat və firavan yaşamağımızın qayğısına qalırınsız. Buna görə Sizə səmimi qəlbdən təşəkkür edirəm. Gürcüstan azərbaycanlıları Sizi və Sizin siyasi kursunuzu həmişə dəstəkləyib və bundan sonra da dəstəkləyəcəyinə əmin ola bilərsiniz.

Cənab Prezident, Sizə möhkəm cansağlığı, ali dövləti fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar diləyirəm.

Hörmətlə,

Olıxan Vəhyaoğlu
Gürcüstan, Bolnisi Azərbaycanlılarının Mədəniyyət Mərkəzinin sədri, “Ümid” qəzetinin redaktoru

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm cənab Prezident.

Ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində yenidən qazandığınız mühtəşəm və tarixi qələbəniz münasibətilə Sizi “Azərbaycan-Ukrayna” Beynəlxalq Alyansının üzvləri, Ukraynada yaşayan soydaşlarımız adından və şəxsən öz adımdan təbrik edirəm. Birliyimizin və həmrəyliyimizin əsasında Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi dayanır. Bu müstəqilliyin qorunması, inkişafı və dünya birliyində ölkəmizin mövqeyinin möhkəmləndirilməsi naminə ali dövləti fəaliyyətinizdə Sizə uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıram.

Əminəm ki, Azərbaycan hər zaman Sizin rəhbərliyinizlə tərəqqi, quruculuq, sabitlik və müasirlik təmsil olacaqdır.

Azərbaycan Sizinlə güclü, Sizinlə qüdrətlidir! Respublikamızda sabitliyin davamlı olması naminə Sizə tükənməz enerji və məqsədyönlü işlərinizdə yeni-yeni uğurlar diləyirəm.

Hörmətlə,

Elmar Məmmədov
Kiyev şəhərindən “Azərbaycan-Ukrayna” Beynəlxalq Alyansının sədri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

</

Konstitusiya Məhkəməsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarını elan edib

Aprel 17-də Fərhad Abdullayevin sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsi Plenumunun iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclas Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin rəsmən elan olunmasına həsr edilib.

Konstitusiya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev iclası açaraq bildirib ki, xüsusi konstitusiya icraatı üzrə məhkəmə iclasında 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarına dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) 2018-ci il 15 aprel tarixli protokolunun təsdiq və rəsmən elan edilməsinə dair konstitusiya işinə baxılacaq.

Məhkəmə iclasının katibi Fərid Əliyev deyib ki, iclasda xüsusi konstitusiya icraatı üzrə maraqlı subyektlər qismində Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, sədr müavini Natiq Məmmədov, katibləri Arifə Muxtarova və Mikayıl Rəhimov, komissiyanın digər üzvləri, habelə ekspert qismində Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinin Konstitusiya hüququ kafedrasının baş müəllimi Elşad Nəsirov, həmin kafedranın dosent əvəzi, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Aytəkin İbrahimova, beynəlxalq xüsusi hüquq və Avropa hüququ kafedrasının dosenti, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Turqay Hüseynov, Dövlət Statistika Komitəsi Aparatının şöbə müdürünün müavini Sona Demirciyeva, Aparatın baş məsləhətçiləri Ulduzə Həmidova və Gülnar Əhmədova iştirak edirlər.

Fərhad Abdullayev məhkəmənin tərkibini elan edib.

"Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Qanunun 43-cü maddəsinə əsasən maraqlı subyektlərin qanuni nümayəndələrinin hüquq və vəzifələrini izah edən Konstitusiya Məhkəməsinin sədri bildirib ki, onlar bu Qanuna əsasən, iclasda iştirak və çıxış edə, sübutlar və digər materialları təqdim edə, vəsatət və təkliflər verə, sualları cavablandır, şahid və ekspertlərin dəvət olunmasını xahiş edə və yekun sözlə çıxış edə bilərlər.

Konstitusiya Məhkəməsinin hakimi Sona Salmanova məruzə ilə çıxış edərək diqqətə çatdırıb ki, Konstitusiya Məhkəməsi 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan olunmasına dair konstitusiya işinə Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsi Məcəlləsinin və "Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Qanunun müvafiq müddəalarına uyğun olaraq baxır. "Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Qanunun 40.3.3-cü maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin rəsmi elan edilməsi ilə əlaqədar işlərə xüsusi konstitusiya icraatı qaydasında baxılır. 2016-cı il 26 sentyabr tarixli ümumxalq səsverməsi - referendumla Azərbaycan

Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 101-ci maddəsinin 1-ci hissəsinə edilmiş dəyişikliyə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ümumi, bərabər və birbaşa seçki hüququ əsasında sərbəst, şəxsi və gizli səsvermə yolu ilə 7 il müddətinə seçilir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 5 fevral tarixli Sərəncamına və Seçki Məcəlləsinin 177-ci, 178-ci maddələrinə uyğun olaraq, 2018-ci il aprel 11-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri keçirilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinə əsasən MSK səsvermə günündən başlayaraq 10 gündən gec olmayan müddətdə prezident seçkilərinə yekun vurur və nəticələri təsdiq olunmaq üçün Konstitusiyanın 102-ci maddəsinə uyğun olaraq Konstitusiya Məhkəməsinə təqdim edir. Konstitusiya Məhkəməsinin bu haqda qərarı qətidir. MSK səsvermənin nəticələri haqqında dairə seçki komissiyalarının protokollarındakı bütün məlumatları ümumiləşdirərək 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş prezident seçkilərinin nəticələri barədə 2018-ci il aprel 15-də protokol tərtib edib. Səsvermənin nəticələri haqqında MSK-nin protokolu, qərar və ona əlavə edilən sənədlər, səsvermənin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan edilməsi üçün Konstitusiya Məhkəməsinə təqdim olunub.

Konstitusiya Məhkəməsinin hakimi Rəfael Qvaladze məruzə ilə çıxış edərək, işdə olan materialların mahiyyəti və Konstitusiya Məhkəməsinin bu məsələyə hazırlıq mərhələsində gördüyü tədbirlər barədə məlumat verib. Diqqətə çatdırılıb ki, Konstitusiya Məhkəməsi prezident seçkilərinin yekunlarına dair MSK tərəfindən təqdim olunmuş protokolun Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olub-olmadığını öyrənilməsi məqsədilə "Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Qanunun 45-ci maddəsinə müvafiq olaraq, Dövlət Statistika Komitəsinin və Bakı Dövlət Universitetinin əməkdaşlarını iş üzrə ekspert qismində cəlb edib.

Bundan başqa, "Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Qanunun 56-cı maddəsinə əsasən Apellyasiya məhkəmələrindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının Ali məhkəmələrindən və Azərbaycan Respublikası Prokurorluğundan seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı baxılmış ərizələr haqqında məlumatlar tələb edilib. Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Şirvan və Şəki Apellyasiya məhkəmələrinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin və Azərbaycan Respub-

likası Prokurorluğunun məktublarından göründüyü kimi, 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri ilə bağlı seçki hüquqlarının müdafiəsinə dair həmin orqanlara ərizə və şikayətlər daxil olmayıb.

Bildirilib ki, Seçki Məcəlləsinin 28.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, MSK-nın qərarları açıq səsvermə yolu ilə komissiyanın iclasında üzlərinin 18-nin iştirak etdiyi halda və azı 12 üzvün səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Seçki Məcəlləsinin 100.12-ci maddəsində nəzərdə tutulub ki, protokollar komissiyanın həlledici səs hüquqlu üzvlünün ümumi sayının ən azı üçdə ikisi tərəfindən imzalanmalıdır. MSK-nın təqdim etdiyi protokoldan da görünüldüyü kimi, bu protokol komissiyanın 18 üzvündən 17-si tərəfindən imzalanıb.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 101-ci maddəsinin 2-ci hissəsinə və Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti səsvermədə iştirak edənlərin yarısından çoxunun səs çoxluğu ilə seçilir. MSK-nın protokoldan göründüyü kimi, etibarlı hesab edilmiş səslərin 3 milyon 394 min 898-i və ya 86,02 faizi Əliyev İlham Heydər oğlunun lehinə verilib.

Sonra maraqlı subyektin qanuni nümayəndəsi, Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov çıxış edib. MSK sədri deyib ki, bu il fevralın 5-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Azərbaycanı prezident seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı Sərəncam imzalayıb. Həmin Sərəncam əsasında MSK-yı seçkiləri aprel 11-nə təyin etmək və hazırlanıb keçirilməsi tapşırılıb. Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə, MSK dərhal fəaliyyətə başlayıb və təqvim planı təsdiq edib. Seçkilər elan edildikdən sonra namizədliklə bağlı MSK-ya ümumilikdə 15 müraciət daxil olub. Onlardan səkkizi siyasi partiyaların, biri təşəbbüs qrupunun, altısı isə fərdi qaydada irəli sürülmüş namizədlərin müraciətləri olub. Müraciət et-

miş şəxslərdən yalnız 10 nəfəri lazımi sənədləri vaxtında MSK-ya təhvil verə bilib. Həmin şəxslərin sənədləri ciddi araşdırılıb və yalnız səkkizinin qeydə alınması üçün əsaslar müəyyən olunub.

Bildirilib ki, namizədlərin hamısına bərabər şəraitdə təşviqat aparmaq üçün bütün imkanlar yaradılıb. Qeydə alınmış namizədlərin seçkilərlə sərbəst görüşlər, toplantılar keçirmələri üçün MSK ölkə üzrə 168 ünvan müəyyən edərək rəsmi qaydada mətbuatda dərc edib. Eyni zamanda, İctimai Teleradiounun efrində və təsisçisi dövlət orqanları olan, yaxud büdcədən maliyyələşən dövrü nəşrlərin sahifələrində pulsuz vaxt və yer ayrılıb. Namizədlər demək olar ki, ölkəmizin bütün bölgələrində intensiv görüşlər keçiriblər. Bu görüşlərlə bağlı televiziya kanalları bütün namizədlər üçün eyni formatda məlumatlar yayıblar. Namizədlərin təşviqat kampaniyası sivil, Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun qaydada aparılıb. Bunun nəticəsində Azərbaycan seçicisi seçki məntəqəsinə gələndə artıq namizədlərlə bağlı kifayət qədər məlumatlı idilər. Seçkilərlə bağlı 60-a yaxın seminar-müşavirə, təlim keçirilib ki, bu tədbirlərdə də aşağı seçki komissiyalarının 30 min nəfər üzvi iştirak edib. Bunun nəticəsində çoxsaylı müşahidəçilər komissiyaların peşəkar fəaliyyətini xüsusi vurğulayıblar.

Məzahir Pənahov deyib ki, seçkilərin şəffaflığını kifayət qədər təmin etmək üçün MSK və dairə seçki komissiyaları ilə yanaşı, məntəqə seçki komissiyaları üçün də ən müasir standartlara cavab verən imkanlar yaradılıb. Seçkilərin şəffaflığını və demokratikliyini təmin etmək üçün 61 təşkilat və 59 ölkədən 890-dan çox beynəlxalq müşahidəçi, habelə 51 beynəlxalq KİV-in 118 nümayəndəsi seçkiləri izləyib. Yerli müşahidəçilərin sayının da 59 minə yaxın olduğunu və ölkə üzrə 5641 məntəqənin yaradıldığını nəzərə alsaq, hər bir məntəqədə 10-dan çox müşahidəçi düşüb. Müşahidəçilərdən 15 minə yaxını öz təşəbbüsü

ilə qeydiyyatdan keçən vətəndaşlar olublar. Müşahidəçilikə bağlı müraciət edən bütün şəxslərə müsbət cavab verilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, seçki məntəqələrinin təxminən 20 faizində - 1000-ə yaxın məntəqədə quraşdırılmış veb-kameralar vasitəsilə də dünya ictimaiyyəti səsvermənin gedişini izləyib. Bu da seçkilərin tam şəffaf, azad və demokratik keçirilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi. Gün ərzində məntəqələrdə bütün proseslər fasiləsiz onlayn rejimində görüntülənib. Dünyanın itənən ölkəsindən hər bir şəxs həmin məntəqələrdəki veb-kameralar vasitəsilə səsvermə prosesini izləmək imkanı olub. Ümumilikdə səsvermə günü bütün proseslər qaydaya uyğun olaraq həyata keçirilib.

MSK sədri qeyd edib ki, səsvermə günü seçicilərin müəşəkkil qaydada məntəqələrə gələrək öz istədikləri namizədlərə səs vermələri üçün hər cür şərait yaradılıb. Seçkilərdə seçici fəallığı 74 faizdən çox olub. Səsvermənin gedişi zamanı və sonra MSK-ya heç bir müraciət daxil olmayıb. Seçkilərdə şəffaflığı nümayiş etdirmək və səsvermənin nəticələrini operativ şəkildə çatdırmaq üçün gün ərzində səsvermənin gedişi barədə ictimaiyyətə 5 dəfə məlumat verilib. Səsvermə günü saat 23:00 radələrində MSK məntəqələrin təxminən 70 faizindən daxil olan nəticələr əsasında ilk rəqəmləri ictimaiyyətə çatdırıb. Gecə saat 12-dən bir qədər sonra MSK məntəqələrin 93 faizindən daxil olan protokollar üzrə rəqəmləri səsləndirib. Saat fərqi ilə əlaqədar Azərbaycanın xaricdəki diplomatik nümayəndəliklərində olan məntəqələrdə, eləcə də bir sıra qaçqın məntəqələrində bəzi problemlər yaranıb. MSK seçkilərin ertəsi günü saat 12-yə qalmış 5641 məntəqənin hamısını protokolları əsasında ilk nəticələri ictimaiyyətə çatdırıb.

Komissiyaya heç bir müraciət daxil olmadığından və bütün namizədlər KİV-lərdə qalib namizədi

təbrik etdikdən dörd gün keçəndən sonra MSK seçkilərə yekun vurub və nəticələrin təsdiq olunması üçün sənədləri Konstitusiya Məhkəməsinə göndərməyi qərara alıb. MSK aprel 15-də yekun iclasını keçirib və bütün araşdırmaların nəticələrini ümumiləşdirib qərar qəbul edib. Bu qərara əsasən, 5641 məntəqənin 4-də nəticələr ləğv edilib və bununla bağlı protokol tərtib olunaraq digər sənədlərlə birlikdə Konstitusiya Məhkəməsinə göndərilib.

Ümumilikdə 5 milyon 332 min 817 seçicinin yekunda siyahı ilə mövcud olduğu müəyyənən. Onlardan 18 min 452-si əlavə seçici siyahılarında olan seçicilər idi. Ona görə də bizim səsvermədən əvvəlki 5 milyon 314 min 365 seçicinin üzərinə bu 18 min 452 nəfər də əlavə olundu. Bu, ümumi seçicilərimizin 0,3 faizidir. Ona görə, bu proseslər zamanı hər hansı formada seçici siyahıları ilə bağlı narahatlıq bildirənlərin diqqətinə çatdırmaq istərdim ki, heç kim adının seçici siyahılarına daxil edilməməsi ilə əlaqədar müraciət etməyib.

Məzahir Pənahov bildirib ki, etibarlı hesab edilmiş səslərin sayı 3 milyon 946 min 439 olub. Etibarlı səslərin 86,02 faizi, yəni, 3 milyon 394 min 898 səs İlham Heydər oğlu Əliyevə verilib.

Dünyanın inkişaf etmiş dövlətlərinin, MDB ölkələrinin seçki komissiyalarının sədrilərindən və üzvlərindən ibarət beynəlxalq müşahidəçilərin gəldikləri nəticə ondan ibarət oldu ki, seçkilər bütün tələblərə yüksək səviyyədə cavab verib. Ona görə də MSK hesab edib ki, seçkilərin nəticələrini təsdiq etmək olar.

Sonra MSK sədri Konstitusiya Məhkəməsi sədrinin suallarını cavablandırıb.

Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinin Konstitusiya hüququ kafedrasının baş müəllimi Elşad Nəsirov, Dövlət Statistika Komitəsinin Aparatının baş məsləhətçisi Ulduzə Həmidova çıxışlarında bildiriblər ki, 2018-ci il aprel 11-də prezident seçkiləri mükəmməl seçki qanunvericiliyi və təkmil seçki

infrastrukturunu əsasən keçirilib. Həmçinin seçki prosesinin gedişində bir sıra yeni seçki texnologiyaları tətbiq olunub. Ekspertlər vurğulayıblar ki, MSK-nın prezident seçkilərinin yekunlarına dair protokolunu və digər sənədlərini araşdırıb, onların Seçki Məcəlləsinin müvafiq normalarına uyğunluğuna diqqət yetiriblər. Cəmi 4 seçki məntəqəsində səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab olunması ümumi nəticələrə və seçicilərin iradələrini ifadə etmələrini müəyyənləşdirməyə heç bir xələf gətirmir. Səsvermə günü MSK-ya heç bir müraciət və şikayət daxil olmayıb.

Protokolun hüquqi aspektlərinə toxunan ekspertlər vurğulayıblar ki, 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş prezident seçkilərinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2018-ci il 15 aprel tarixli protokolu Seçki Məcəlləsinin 100-cü, 108-ci və 203-cü maddələrinin tələblərinə tam uyğundur. Qeyd edilənlər onu deməyə imkan verir ki, aprel 11-də keçirilmiş prezident seçkiləri ilə bağlı səsvermənin nəticələrinin Konstitusiya Məhkəməsi tərəfindən təsdiq olunması üçün tam hüquqi əsas mövcuddur.

Ekspertlərin rəyləri Konstitusiya işinə əlavə olunub.

Məhkəmə araşdırmaları bitdikdən sonra Konstitusiya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan olunmasına dair qərarı oxuyub (*Qərar qəzetin bu günkü nömrəsində dərc olunur*).

* * *

Salona toplaşanlar qərarı alqışlarla qarşılayıblar.

Sonra Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndirilib.

Fərhad Abdullayev Konstitusiya Məhkəməsi Plenumunun iclasını bağli elan edib.

İclasda Milli Məclisin deputatları, ictimaiyyətin və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri iştirak ediblər.

AZƏRTAC

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumu Fərhad Abdullayev (sədr), Sona Salmanova (məruzəçi-hakim), Südəbə Həsənova, Rövşən İsmayilov, Ceyhun Qaracayev, Rəfael Qvaladze (məruzəçi-hakim), Məahir Muradov, İsa Nəcəfov və Kamran Şefiyyevdən ibarət tərkibdə, məhkəmə katibləri Fərid Əliyev və Elməddin Hüseynovun,

maraqlı subyektin nümayəndələri Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, sədr müavini Natiq Məmmədov, katibləri Arifə Muxtarova və Mikayıl Rəhimov, üzvləri Fuad Cavadov, Şəhid Əliyev, Rəmiş İbrahimov, Valide Kazımova, Hüseyn Paşayev, İlham Məmmədov, Nizami Nadirov, Qabil Orucov, Bəxşeyiş Əsgərov, Tofiq Həsənov, Almas Qəhrəmanlı, Etibar Quliyev və İkkin Şahbazovun,

ekspertlər Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin əməkdaşları Ulduzə Həmidova, Sona Demirciyeva və Gülnar Əhmədovanın, Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinin Konstitusiya hüququ kafedrasının baş müəllimi Elşad Nəsirov və həmin kafedranın dosent əvəzi, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Aytəkin İbrahimovanın, beynəlxalq xüsusi hüquq və Avropa hüququ kafedrasının dosenti, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Turqay Hüseynovun iştirakı ilə,

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 102-ci maddəsinə və 130-cu maddəsinin VIII hissəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasından daxil olmuş materiallar üzrə 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinə dair xüsusi konstitusiya icraatı qaydasında konstitusiya işinə baxdı.

Hakimlər S. Salmanova və R. Qvaladzenin məruzələrini, maraqlı subyektin nümayəndəsi M. Pənahovun çıxışını, ekspertlər E. Nəsirov və U. Həmidovanın rəylərini dinləyib, iş materiallarını öyrənərək Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumu

MÜƏYYƏN ETDİ:

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 101-ci maddəsinin I hissəsinə, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 5 fevral tarixli Sərəncamına uyğun olaraq 2018-ci il aprel 11-də Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəllə-

Azərbaycan Respublikası adından 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan edilməsinə dair

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsi Plenumunun

QƏRARI

sinin 108.2-ci və 203.3-cü maddələrinə müvafiq olaraq səsvermənin nəticələri haqqında dairə seçki komissiyalarının protokollarında olan bütün məlumatları ümumiləşdirib, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri üzrə səsvermənin nəticələrinə dair 2018-ci il 15 aprel tarixli protokol tərtib etmişdir. Həmin protokol Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2018-ci il 15 aprel tarixli 16/90 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 102-ci və Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddələrinin tələblərinə müvafiq olaraq, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası səsvermənin nəticələrinə dair protokolu, həmin protokoldan təsdiq edilməsinə dair qərarı və onlara əlavə edilmiş sənədləri Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinə təqdim etmişdir.

Seçkilərin yekunlarına dair Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş sənədlərdən görünürlü ki, seçki qutularında müəyyən edilmiş 3 958 852 (üç milyon doqquz yüz əlli səkkiz min səkkiz yüz əlli iki) seçki bülletenindən 12 413 (on iki min dörd yüz on üç) səs etibarsız hesab edilmişdir.

Etibarlı hesab edilmiş 3 946 439 (üç milyon doqquz yüz qırx altı min dörd yüz otuz doqquz) səs prezidentiyyə namizədlər arasında aşağıdakı qaydada bölünmüşdür:

Əliyev İlham Heydər oğlu - lehinə 3 394 898 (üç milyon üç yüz doxsan dörd min səkkiz yüz doxsan səkkiz) səs və ya 86.02 faiz;

Əlizada Araz Məmməd Mübariz oğlu - lehinə 54 533 (əlli dörd min beş yüz otuz üç) səs və ya 1.38 faiz;

Hacıyev Hafiz Ələmdar oğlu - lehinə 59 924 (əlli doqquz min doqquz yüz iyirmi dörd) səs və ya 1.52 faiz;

Həsənquliyev Qüdrət Müzəffər oğlu - lehinə 119 311 (bir yüz on doqquz min üç yüz on bir) səs və ya 3.02 faiz;

Quliyev Fərəc İbrahim oğlu - lehinə 45 967 (qırx beş min doqquz yüz altmış yeddi) səs və ya 1.17 faiz;

Məmmədov Sərdar Calal oğlu - lehinə 119 621 (bir yüz on doqquz min altı yüz iyirmi bir) səs və ya 3.03 faiz;

Nurullayev Razi Qulaməli oğlu - lehinə 29 229 (iyirmi doqquz min iki yüz iyirmi doqquz) səs və ya 0.74 faiz;

Oruc Zahid Məhərrəm oğlu - lehinə 122 956 (bir yüz iyirmi iki min doqquz yüz əlli altı) səs və ya 3.12 faiz.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.12-ci maddəsinə əsasən, protokollar seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvlərinin ümumi sayının ən azı 2/3-si tərəfindən imzalanır. Həmin Məcəllənin 28.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarları açıq səsvermə yolu ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında qoyulmuş üzvlərinin 18-i iştirak edərsə - azı 12 üzvün səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinə təqdim olunmuş səsvermənin nəticələri haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolu Mərkəzi Seçki Komissiyasının 18 üzvündən 17-si tərəfindən imzalanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarına dair Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş sənədlərin Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğunluğunun yoxlanılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumu müvafiq ekspertləri cəlb etmiş, "Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 56-cı maddəsinə nəzərdə tutulmuş qaydada Azərbaycan Res-

ci maddəsinin II hissəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti səsvermədə iştirak edənlərin yarısından çoxunun səs çoxluğu ilə seçilir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 101-ci maddəsinə əsaslanan Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinə göstərilmişdir ki, prezidentiyyə namizədə səsvermədə iştirak etmiş seçicilərin yarısından çoxu səs verdikdə, o, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş sayılır.

Yuxarıda göstərilidiyi kimi, etibarlı hesab edilmiş seçici səslərindən 3 394 898 (üç milyon üç yüz doxsan dörd min səkkiz yüz doxsan səkkiz) səs və ya 86.02 faiz Əliyev İlham Heydər oğlunun lehinə verilmişdir.

Beləliklə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 101-ci maddəsinin II hissəsinin və Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının prezidentiyyə namizədi Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş elan edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin 102-ci maddəsinin VIII və IX hissələrini, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinin, "Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 56-cı, 62-ci, 63-cü, 65-67-ci və 69-cu maddələrini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumu

QƏRARA ALDI:

- 2018-ci il aprel 11-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2018-ci il 15 aprel tarixli protokolunda əks olunmuş nəticələr təsdiq edilsin.
- Azərbaycan Respublikasının prezidentiyyə namizədi Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş elan edilsin.
- Qərar elan olunduğu andan qüvvəyə minir.
- Qərar "Azərbaycan", "Respublika", "Xalq qəzeti", "Bakinski raboçi" qəzetlərində və "Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Məlumat"nda dərc edilsin.
- Qərar qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv edilmə, dəyişdirilmə və rəsmi təfsir edilməz.

Sədr:

Fərhad ABDULLAYEV.

Bakı şəhəri, 17 aprel 2018-ci il.

Milli ideya və onun təkamül fəlsəfəsi: akademik Ramiz Mehdiyevin əsəri üzərində düşünərkən

“Newtimes” portalında “Milli ideya və onun təkamül fəlsəfəsi: akademik Ramiz Mehdiyevin əsəri üzərində düşünərkən” sərlövhəli məqalə verilib. AZƏRTAC məqaləni təqdim edir.

Müasir Azərbaycan fəlsəfi fikrinin inkişafında xüsusi xidmətləri olan akademik Ramiz Mehdiyev növbəti sanballı əsərini ərsəyə gətirib. 2017-ci ildə Rusiyanın paytaxtında nəşr edilən və iki kitabdan ibarət olan əsər Azərbaycan cəmiyyəti üçün olduqca aktual problemlərin fəlsəfi-elmi tədqiqinə həsr edilib. Akademik Azərbaycan milli ideyasının fəlsəfi analizini verib, yeni müddəalar irəli sürüb, proqnostik fikirlər ifadə edib. Əsərdə Azərbaycanda milli ideyanın formalaşmasının tarixi mərhələləri kifayət qədər dolğun araşdırılıb və dövlətçiliyin inkişafı bağlılığında maraqlı qənaətlər əldə edilib. Geniş təhlil əsasında müasir mərhələdə Azərbaycanda müstəqil dövlət quruculuğunun yeni mərhələyə qədəm qoymasında milli ideyanın rolu müəyyənləşdirilib, onun fəlsəfi seçiciyyəti verilib. Geniş mövzular əhatə edən bu problematikanın əsərdə ətraflı fəlsəfi təhlili yer alıb. Biz bir məqalədə onların bütün çəqərləri üzərində dayanma bilmərik, lakin bir sıra məqamlarla bağlı fikirlərimizi bildirməyə ehtiyac görürük.

Azərbaycan milli ideyası: fəlsəfi idrakın obyektini kimi

Tarixin bütün dövrlərində cəmiyyətdə böyük rol oynayan fəlsəfenin müasir mərhələdə də rolu çox yüksəkdir. Azərbaycan kimi intensiv yeniləşmə prosesini yaşayan ölkələr üçün fəlsəfenin əhəmiyyəti daha böyükdür. Dünyada, regionda və cəmiyyətin özündə baş verən prosesləri adekvat dərk etmək üçün, hər şeydən öncə, fəlsəfi refleksiyaya ehtiyac var. Bundan başqa, fəlsəfə bir fərd olaraq insan şəxsiyyətinin formalaşmasında, vətəndaş mövqeyinin düzgün müəyyənləşməsində olduqca ciddi rol oynayır.

Hər bir cəmiyyətdə olduğu kimi, Azərbaycanda da fəlsəfi fikrin avanqardı, lo-komotivi və aparıcı qüvvəsi olar. O, bütövlükdə milli fəlsəfi fikrin dinamikasına ciddi təsir edir, milli səviyyədə əhəmiyyət daşıyan problemlərin fəlsəfi qoyulması, onların səbəblərinin araşdırılması və həlli ilə bağlı vacib fikirlər irəli sürür. Prezident Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyev Azərbaycan fəlsəfi fikrində mehız bu yer tutur və aparıcı rol oynayır. Ramiz Mehdiyevin əsərlərində müasir Azərbaycan cəmiyyəti üçün prinsipal fəlsəfi-elmi əhəmiyyət kəsb edən məsələlərin dərin fəlsəfi təhlili aparılır, səbəbləri göstərilir, həlli yolları müəyyənləşdirilir. Bu zaman akademik sırf dövlətçi mövqeyindən çıxış edir. İnkişaf prinsiplərini ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi və Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inamla irəli addımlayan, özünün sabit və davamlı inkişafı ilə bölgədə liderliyi möhkəmləndirən, dünyada nüfuzunu durmadan artıran milli, müstəqil və demokratik Azərbaycan dövlətinin tərəqqisinə xidmət edən çox qiymətli əsərlər müəllifi olan akademik Ramiz Mehdiyevin 2017-ci ildə nəşr olunan növbəti kitabları da böyük maraq doğurub.

Moskvada nüfuzlu nəşriyyatlarda dərc olunan kitablar nəfis tərtibata malikdirlər. Onlar bütövlükdə Azərbaycanın milli ideyasının fəlsəfi dərinliyinə həsr olunub. Birinci kitab “Milli ideyanın formalaşmasında tarixin dərk edilməsinin faydası” adlanır (bax: Мехтиеv P.Э.О пользе познания истории в формировании национальной идеи. В 2 кн. Книга I. - М.: Столица, 2017, 684 с.). İkinci kitab “Qlobal transformasiyalar dövründə Azərbaycan milli ideyası” adlanır (bax: Мехтиеv P.Э.Национальная идея Азербайджана в эпоху глобальных трансформаций. В2 кн. КнигаII. - М.: Политическая энциклопедия, 2017, 365 с.).

Bu kitablar bir-birləri müəv və məzmun baxımından çox gözəl tamamlayırlar. Orada Azərbaycan milli ideyası ilə bağlı məsələlər maraqlı kontekstdə qoyulub. Bir yazıda onların hər bir üzərində dayanmaq imkansızdır, çünki akademik çox dərin və geniş təhlillər aparıb, vacib müddəalar irəli sürüb. Bu səbəbdən biz kitabların ümumi məziyyəti və orada yer almış bir sıra ideyalar haqqında müəyyən fikirləri bildirməyə çalışacağıq.

Əsəri dərk etmək üçün, ilk növbədə, onun ruhunu dərk etmək gərəkdir. Çünki ortaya tamamilə yeni yanaşma əsasında Azərbaycanın gələcəyi ilə bağlı olan fundamental fəlsəfi-elmi problemlər çıxarılır, analiz edilir və həlli istiqamətləri göstərilir. Konkret desək, əsər keçmişinə naminə deyil, gələcək üçün yazılıb. Bu zaman baxılan məsələlərin tarixinə diqqət yetirilir, onlar təhlil olunur, lakin kimlərsə ittiham etmək üçün deyil, milli tarixin adekvat dərkli əsasında Azərbaycanın gələcəyinin fəlsəfi obrazını yaratmaq naminə edilir. Bu, çox mühüm elmi yükü olan məqamdır, çünki “Azərbaycanın gələcəyi problemi gətdikcə daha çox aktual xarakter alır. Və zamanın əlaməti ideya olur, o cümlədən milli ideya” (bax: I Kitab, s. 11).

Problemin bu cür dərkli üçün əsərdə istifadə olunan metodologiyanın iki mühüm aspekti diqqəti çəkir. Akademik bir tərəfdən Azərbaycanın keçmişini və indisini elmi dərinliklə, Azərbaycan xalqının tarixinin dünya tarixinin tərkib hissəsi kimi dərkli, digər tərəfdən isə milli ideyanın maddiləşməsinin mühüm tərkib hissəsi

kimi ölkənin gələcəyinin proqnozlaşdırılmasının, dövlətin siyasi, iqtisadi və mədəni modernləşdirilməsinin dərkli olan böyük ehtiyacı vurğulayır. Bu zaman mərkəzi punkt olaraq milli ideya götürülür.

Milli ideyanın fəlsəfi dərkli isə bir mühüm prinsipi akademik xüsusi qeyd edir. Belə ki, Azərbaycanın həm milli ideya, həm də milli ideologiyaya ehtiyacı vardır. Lakin anlamaq lazımdır ki, keçmişdə olan milli ideyanın məzmunu müasir milli ideyanın məzmunundan fərqlənir. Əgər XX əsrin əvvəllərində müstəqil Azərbaycan dövləti qurmaq vəzifəsi qarşıya qoyulmuşdusa, bu gün söhbət Vətənimizi XXI əsrdə necə görmək istədiyimiz kontekstində gətməlidir. “Bizə yeni milli ideya və ya, daha uyğundursa, yeni çağırışlara cavab verən xalq və dövlətin həyat fəlsəfəsi lazımdır” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 7). Və bu həyat fəlsəfəsinin olmadığı təqdirdə, xalqın uğurluluğunun və tarixi davamlılığının mümkünsüzlüyünü milli intellektual elita aksion kimi qəbul etməlidir.

Deməli, akademik Ramiz Mehdiyevin bu əsərində XXI əsrin astanasında müstəqil dövlətçiliyin əldə edilməsi fonunda müasir Azərbaycan cəmiyyətinin inkişaf meyilləri milli ideya kontekstində analiz olunur. Bu prosesdə tarixin öyrənilməsinin ayrıca əhəmiyyət daşıdığı vurğulanır. Tarix elə bir fenomenidir ki, sosial orqanizmin həyat ritmindən kənarda heç zaman baxıla bilməz. İnsan həm tarixi yaradır, həm də yaratdığı tarixi dərk edir. Bu iki cəhətdən birində axsaqlıq olanda, cəmiyyət kollektiv realı kimi öz təkamül yolunu itirə bilər. Əslində, fərd də öz tarixini lazımi səviyyədə anlamasa, şəxsiyyət olaraq nataam qalır.

Müasir sosioloji araşdırmalarda gələnən qənaətlərə görə, öz milli tarixini daha yaxşı bilən insanlar istənilən sosial-mədəni mühitə daha çevik adaptasiya olunur və yüksək toleranlığa malik olurlar. Bununla bağlı Rusiya sosioloqlarının apardığı bir tədqiqatda postsovet məkanından oraya miqrasiya etmiş insanların məhız öz etnik və milli tarixlərini adekvat bilənlərin Rusiya cəmiyyətinə inteqrasiyasının asan baş verdiyi qənaətinə gəlinib. Bu o deməkdir ki, hər bir xalq üçün tarixi bilmək həyat əhəmiyyətli məsələdir.

Tarixin dərk edilməsi: akademik Ramiz Mehdiyevin orijinal yanaşması

Akademik Ramiz Mehdiyev də məsələni bu aspektdə aktuallaşdırır. Eyni zamanda, tam haqlı olaraq “tarix necə öyrənilməlidir?” sualını qoyur. Akademik yazır: “Tarixin dərk edilməsi müasir proseslərdə düzgün istiqamətlənməklə yanaşı, həm də gələcəyi öncədən görməyə yardım edir” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 16). Yeni tarixi - keçmişdə baş verənləri dərkli dərk edib indi müəhiyədə edilən proseslərdən düzgün nəticə çıxarmaqla, dövlət və cəmiyyət olaraq gələcəyi öncədən görə bilmək üçün öyrənmək lazımdır. Tarixin dərkliyə yanaşmada çox vacib bir məqamı akademik önə çəkir.

Faktiki olaraq burada Azərbaycan fəlsəfəsi qarşısında duran əhəmiyyətli bir vəzifə ifadə olunub. Milli tarixi XXI əsr Azərbaycanının müstəqil və demokratik dövlət olaraq inkişafı və vətəndaş cəmiyyətinin postindustrial mərhələdə formalaşması modelinin yaradılması kontekstində öyrənilməlidir. Tarix Azərbaycanın milli sərhədləri aşaraq transmilli məkanda uğurlu güclü dövlət və güclü cəmiyyət olma bilməsi üçün fəlsəfi refleksiyanın obyektinə çevriləlməlidir. Əslində, bu, Azərbaycan fəlsəfi təfəkkürünün özünəməxsusluğu. Praqmatik müstəvidə məzmun kəsb edən təfəkkür fəaliyyətinə dəvətdir. Tarixi tarix naminə deyil, milli inkişaf üçün öyrənmək məqsədində. Bu prosesdə mehız fəlsəfenin aparıcı rol oynamaqlı olduğu isə aksiomdur.

Bu cür müasir fəlsəfi-elmi metodoloji yanaşma əsasında akademik Ramiz Mehdiyev Azərbaycan xalqının tarixinin mühüm aspektlərini təhlil edir, o cümlədən antropologiya və etnogenetik məsələləri araşdırır. Müəllif dərin analiz əsasında belə bir qənaətə gəlir: “Azərbaycanlıların tarixi və dünyagörüşü etnik inkarçılığı (qəbuledilməzliyi - red.) istisna edir” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 286). Tarixin müxtəlif mədəniyyətlərin qovuşduğu məkan olan Azərbaycan üçün bu, tamamilə təbii haldır. İpək Yolu kimi böyük bir ticarət marşrutunun əsas punktlarından biri olan Azərbaycan müxtəlif etnik qruplara, mədəniyyətlərə və dinlərə mənsub insanların ümumi dil tapması tarixi bir zərurət idi.

Akademik Ramiz Mehdiyev də mehız həmin bağlılıqda Azərbaycanda zər-düştüklük, xristianlıq və İslamın təşəkkülünün fəlsəfi təhlilini aparır. Müəllif sübut edir ki, Azərbaycan xalqı zəngin mədəni-əxlaqi keyfiyyətlərə malikdir. Onun mədəniyyəti, o cümlədən musiqisi zəngindir. Bütün bunlar ən mürəkkəb situasiyalarda belə Azərbaycan xalqının dayanıqlı mədəniyyət və ruh nümayiş etdirməsini şərtləndirir. Burada, şübhəsiz ki, ideyanın rolu xüsusi vurğulanmalıdır. Çünki “millətin ideyaya apriori ehtiyacı vardır”

(bax: əvvəlki mənbəyə, s. 352). Müasir tarixi mərhələdə öz müstəqil dövlətini yaratmaqda və inkişaf etdirməkdə hər bir millət üçün milli ideya əvəzedilməz faktordur. Təbii ki, milli ideya tarixi xarakterə malikdir - o, təkamüldədir, tarixi, sosial, geosiyasi, siyasi və mədəni şərtlərin dəyişməsi ilə yeniləşə bilər. Burada başlıca şərt ondan ibarətdir ki, milli ideya millətin konkret tarixi dövrdə inkişafını təmin edən istiqaməti müəyyənləşdirsin. Bu baxımdan Azərbaycan milli ideyası da özünün təkamül xəttinə malikdir. Ramiz Mehdiyev əsərdə bu məqama ayrıca vurğu edir. “İdeya mümkün gələcəyinin perspektivlərini açmaqla bərabər, həm də bu gələcəyin praktikada təcəssüm etməsinə yönəldir” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 354).

Milli özşüur və milli ideya: kollektiv özünüdərkli pillələri

Bu müddəaların fonunda akademik Ramiz Mehdiyev azərbaycanlıların milli özşüurunun təhlilini aparıb, Azərbaycan xalqının özşüurunun, özünüdərkliyin mürəkkəb inkişaf yolu keçdiyini göstərib və onun formalaşmasında tarixi yaddasın oynadığı rola diqqət çəkib. Misal olaraq, akademik vurğulayır ki, “... azərbaycanlıların əcdadlarının yaratdığıları qədim müstəqil dövlətlər, güclü türk elementləri, ... Azərbaycan türklərinin imperiyaları ... haqqında tarixi yaddaşı göstərmək olar ...” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 357-358).

Buradan məntiqi olaraq aydın olur ki, milli ideya və tarixi yaddas milli identikliyin təşəkkülündə ciddi rol oynayır. Əslində, bu faktorlar bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədədir. Onlar başqa parametrlərlə birlikdə millətin formalaşmasında xüsusi rol oynayır. Bu bağlılıqda demək mümkündür ki, “milli ideyanı sosial operator, identifikasiya üsulu, başlıca dəyər kimi başa düşmək olar” ki, o, “inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirir, siyasi marginalıqdan uzaqlaşdırır və millətin hansı məqsədə can atmasının məhiyyətini aydınlaşdırır” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 386).

Bu fikirlərdən aydın olur ki, milli ideya cəmiyyətin mövcudluğu və inkişafı üçün fundamental funksiya yerinə yetirir. Dövlət və cəmiyyətin tarixi təkamülü bütün sınaqlarından uğurla çıxması üçün həlledici rol oynayır. Bu səbəbdən də milli ideyanın tarixi dövrələrdə necə yeniləşməsi də millətin taleyi baxımından prinsipal əhəmiyyət daşıyır. Akademik Ramiz Mehdiyev məsələni bu aspektinə xüsusi önəm verərək vurğulayır ki, qloballaşma dövründə milli ideyanın məzmununun müəyyənləşməsi dövlətçilik kontekstində strateji əzəlliyə malikdir. Bu məqam iki səviyyədə aktualdır.

Birincisi, dövlətin və cəmiyyətin daxili inkişaf maraqları aspektində milli ideya aparıcı funksiya yerinə yetirməlidir. Bunun üçün millətin tarixi dolğun və müasir tələblər fonunda adekvat öyrənilməlidir. Bu şərt ödənmədikdə ən qəbaqıl fikirlər zəngin olan ideya belə cəmiyyəti fəlakətə sürükləyir. Müasir elmi cərəyanlar da sübut olunub ki, sosial mühit kimi mürəkkəb funksional-struktur keyfiyyətlərə malik sistemlərdə özünütəşkil (başqa ifadə ilə özünüinkişaf, özünü daim yaratma) ideyaların zamanında və real şəraitə uyğun təbiiqlə ilə sıx bağlıdır. Bu prizmadan milli ideyanın tarixi və futuroloji əhəmiyyəti daha qəbənq görünür. Çünki milli ideya mehız özünütəşkil təmin edən nəzamlama parametri rolunu oynayır. Həmin məqamda iki səviyyə üçün xarakterik olan bir əzəlliyə keçid baş verir.

İkincisi, milli ideya konkret sosium üçün xarici mühitin təsirlərini daxili tələbatın ödənilməsinə yönəltmək qüdrətinə dimaldır. Bir qədər fəlsəfi ifadə etsək, milli ideyanı (həm də milli ideologiyani) cəmiyyətlə xarici mühit arasında uyğunlaşmanı təmin edən mexanizm kimi də təsəvvür etmək olar. Müasir qlobal transformasiyaların baş verdiyi bir zamanda problemin bu aspekti ayrıca əhəmiyyət kəsb edir. Akademik Ramiz Mehdiyev bu incəliyə əsərində böyük yer ayırır - II kitab birbaşa ona həsr edilib (bax: Мехтиеv .P.Э.Национальная идея

Азербайджана в эпоху глобальных трансформаций В 2 кн. Книга II. - М.:Политическая энциклопедия, 2017, 365 с.).

Qlobal transformasiyalar: milli ideyaya təsirləri

Qlobal transformasiyaların milli dövlətlərə təsirinə həm mənfi, həm də müsbət tərəfləri vardır. Akademik Ramiz Mehdiyev vurğulayır ki, “qlobal transformasiyalar milli dövləti müasirliyin bir çox mühüm problemləri üzrə müstəqil mövqedən məhrum edir” (bax: I Kitab, s. 389). Etiraf edək ki, bu vəziyyət kifayət qədər müthəhərlik bir mənzərə yaradır. Belə ki, uğurlu milli dövlət öz daxili maraqları ilə qlobal transformasiyaların ortaya atdığı şərtlərlə dinamik tarazlıqlı təmin etməlidir. Bunun üçün o, çevik fəaliyyət mexanizminə və müterəqqi ideoloji məzmunna malik olmalıdır.

Deməli, faktiki olaraq qlobal transformasiyalar dövründə milli ideya milli ideologiya və identikliyə yeni səviyyədə qarşılıqlı əlaqələr şəbəkəsində mövcuddur. Akademik Ramiz Mehdiyevin kitablarının da problemin bu mürəkkəb aspektləri dərkli və qarşılıqlı əlaqədə təhlil edilir. Bu kontekstdə milli ideya ilə milli identikliyin ayrıca fəsilədə tədqiq edilməsi tamamilə yerinə düşür (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 391-433). Bu anlayışların dövlətçiliyin inkişafı müstəvisində qarşılıqlı əlaqədə fəlsəfi dərkli Azərbaycan mühiti üçün olduqca aktual bir məsələdir. Akademik Ramiz Mehdiyev kitabında tam haqlı olaraq yazır ki, bu kimi problemlərin Azərbaycan alimləri tərəfindən tədqiq edilməsi gərəkdir. Bu prosesdə akademikın əsərləri istiqamətverici rol oynayır. Qloballaşma şəraitində milli ideologiya ilə milli identikliyin nisbətinin təhlili də bu baxımdan olduqca əhəmiyyətlidir.

Əsərdə həmin məsələyə mehız qloballaşma prosesi kontekstində nəzər salınması elmi baxımdan düzgün yanaşmadır. Məsələ ondan ibarətdir ki, tədqiqatçılar qloballaşmanın bütün cəmiyyətlərə ciddi təsir etdiyini qeyd edirlər. Bu proses ayrı-ayrı cəmiyyətlərin struktur-funksional keyfiyyətlərinə böyük təsir edir ki, nəticədə, ümumiyyətlə, sosial-mədəni və siyasi-iqtisadi dinamika dəyişir. Bununla bağlı akademik Ramiz Mehdiyev vurğulayır: “Qloballaşma cəmiyyət həyatının hər yerinə nüfuz edir. Intensiv informasiya məbadiləsi və informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı nəticəsində bir neçə on ildən sonra cəmiyyətlərdə millət əvəzinə müxtəlif məqsəd və dəyərlərə istiqamətlənmiş insan kütləsinin mövcud olması ehtimalı böyükdür” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 394).

Bu fikir qloballaşma mərhələsində milli ideya ilə milli identikliyin nisbətinin nə dərəcədə aktual olduğunu aydın göstərir. Əgər söhbət hər hansı millətin müstəqil milli dövlətə malik olmaq niyyətindən gədirsə ki, Azərbaycan da, şübhəsiz, həmin sıradadır, məsələ daha da aktuallaşmış olur. Çünki “fərqli maraq və dəyərlərə malik insan kütləsinin” yaranması birbaşa milli dövlətçiliyin məhvlinə aparır. Bu bərədə Ulrix Bekin mövqeyinin də akademik Ramiz Mehdiyev tərəfindən xatırlanması təsadüfi deyil. Cən Mirşaymerin də Avropanın gələcəyi ilə bağlı metafəorik fikri həmin kontekstdə adekvat mövqə təsiri bağışlayır (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 392-393).

Bütün bunların nəticəsində “qloballaşma prosesləri yeni dünya nizamı formalaşdırır ki, bu da öz növbəsində fərdin qlobal dünya düzenində yeri və rolunu yeniləşdirir” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 394). Fəlsəfi aspektdə çox maraqlı yanaşmadır. Aydın olur ki, müasir tarixi dövrdə qloballaşma prosesi müxtəlif cəmiyyətlər arasında yeni münasibətlər sistemi formalaşdırır ki, yekunda fərdi və icimai səviyyədə ciddi dəyişikliklər baş verir. Bu, fərdi və kollektiv realılığın zaman-məkan kontinuumunda yeni münasibətlər şəbəkəsinə daxil olması anlamına gəlir. Onda milli ideya ilə milli identikliyin qarşılıqlı münasibətinin milli dövlətçiliyin taleyində mərkəzi yerlərdən birini tutduğu qənaətinə gələ bilərlik.

Milli ideya və milli identiklik: dövlətçilik kontekstində

Problemin bu cəhəti akademik Ramiz Mehdiyev tərəfindən dövlətçilik çərçivəsində dərinlən araşdırılır. Identikliyin müxtəlif növlərinin fəlsəfi müəyisəsi aparılır. Özlüyündə mürəkkəb strukturla malik olan bu faktorun üzərində burada geniş dayanmaq mümkün deyildir. Əsərin ümumi ruhu müstəvisində onu vurğulayaq ki, akademik milli, etnik, siyasi, mədəni və s. identikliklərin dəqiq fəlsəfi izahını verir. Onlardan görünür ki, Azərbaycan üçün milli ideya ilə milli identikliyin müasir çağırışlara uyğun gələn münasibətini yaratmaq həyat əhəmiyyəti malikdir. Akademik Ramiz Mehdiyev yazır: “Etnik və milli identikliklərin əsasında mədəni identiklik dayanır, ancaq bu anlayışlar öz məzmununa görə identik deyillər, çünki fərqli təməllərə dayanırlar. Etnik identiklik psixoloji səviyyədir. O, konkret etnosun mənşə ümumiyyətlə əsaslanır. Milli identiklik daha çox şüurun siyasi-ideoloji, mədəni səviyyəsidir. Onun təməli əsasi vahid dövlət və iqtisadi quruluş, mədəniyyətdə ortaq ideallara və dəyərlərə, ümumi ərazi və tarixə malik olmaqlı dərk etməkdən ibarətdir” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 414).

Deməli, milli identiklik daha geniş məzmunla malikdir. Onun sosial, mədəni, siyasi və psixoloji aspektləri vardır. Bu mənada etnik identiklik milli identikliyin tərkib hissəsi kimi təsəvvür edilə bilər. Bununla yanaşı, akademikın yanaşmasında milli identiklik keyfiyyətə yeni səviyyəyə aid olan fenomendir. Burada siyasi-ideoloji və dövlətçilik aspektləri xüsusi yer tutur. Konkret ifadə etsək, milli identiklik cəmiyyətin siyasi və ideoloji əzəlliliklərini müəyyənləşdirən faktorlar sırasındadır, eyni zamanda, sosial təşkilatlanmanın, mobilizasiyanın və idarəetmənin məzmununa təsir edir. Əsərdə bu aspektlərin sintezi fonunda milli ideya ilə milli identikliyin nisbətinin fəlsəfi analizi diqqəti çəkir.

Həmin bağlılıqda akademik Ramiz Mehdiyevin dünya miqyasında milli-dövlət identikliklərinin böhranının müasir siyasi-mədəni transformasiyaların işığında təhlilinin önəmini vurğulaması da maraqlıdır. O cümlədən qloballaşma və transmilli identikliklərin təşəkkülünün həmin prosesə təsirinə araşdırılması milli dövlətçilik baxımından aktualdır (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 395).

Bu müddəaların işığında əsərdə Səmyel Hantinqtonun “identikliklərin paylanması” formulunun Azərbaycanla təbiiqlə qarşıya ciddi elmi araşdırmalar qoyur. Akademik yazır ki, identikliklərin paylanmasını S.Hantinqton mənasında “U-obraz” kimi təsəvvür etsək, bu obrazın yuxarı hissəsində ailə, millət və dövlətçiliyin (siyasi identiklik) paralel yer aldığı, aşağıda isə dini identikliyin mövqə tutduğunu deyə bilərlik (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 427). Bu, elmi baxımdan çox maraqlı qənaətdir və Azərbaycanla dövlətçiliyin inkişafında milli ideya ilə milli identikliyin rolunun fəlsəfi dərkliyə mühüm töhfədir. O cümlədən aydın olur ki, milli identikliklə də siyasi və mədəni faktorlar müasirlik kontekstində və dövlətçiliyin təmin edilməsi şərti daxilində aparıcı yer tutur. Yəni, Azərbaycanda milli identiklik müasir demokratik və sivil cəmiyyətin formalaşması məqsədində xidmət edir.

Bütün bunların yekunu kimi kitabda milli identikliyin milli ideyanın “daxili ana xəttini təşkil etməsi” haqqında nəticənin çıxarılması tamamilə məntiqi və əhəmiyyətlidir. Buradan milli ideya ilə milli identikliyin nisbətinin keçmiş, indinin və gələcəyin işığında təhlil etmək üçün geniş imkanlar açılır. Mehız buna görədir ki, akademik II kitabında milli ideyanın tarixi təkamül mərhələləri ilə müasirliyin qarşılıqlı əlaqədə fəlsəfi təhlil edilməsi tamamilə əsaslı və məntiqidir.

Milli ideyanın təkamül mərhələləri: XXI əsrin kreativ millətinə aparan yol

İkinci kitabın XX əsrin sonunda müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaradılması məsələsinin təhlili ilə başlaması yuxarıda ifadə edilən təzislər çərçivəsində müəllif qarşıya qoyduğu elmi məqsədlər baxımından kifayət qədər əsaslıdır (bax: Мехтиеv .P.Э.Национальная идея Азербайджана в эпоху глобальных трансформаций В 2 кн.Книга II. - М.: Политическая энциклопедия, 2017, 365 с.). Bu, oxucunu öncədən milli ideya və milli identikliyə müstəqil dövlət quruculuğu strategiyası müstəvisində baxmağa yönəldir. Milli ideyanın formalaşması mərhələlərinin analizi də bu bağlılıqda maraqlıdır (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 52-87). Aydın olur ki, Azərbaycanda dövlətçilik qədim tarixə malikdir və hər mərhələnin şəraitinə uyğun milli ideya formalaşmış. O cümlədən keçən əsrin əvvəllərində Şərqi ilki dəfə olaraq mehız azərbaycanlıların demokratik dövlət yaratmasının siyasi, ideoloji və dövlətçilik əsasını əhatə edən səbəbləri vardır. Kitabda keçən əsrin əvvəllərində milli ideyanın formalaşmasının dramatikliyi dolğun təhlil edilib. Həmin mərhələdə milli ideyanın məzmununu təşkil edən əsas elementlər xarakteristikası verilib. Regionun böyük dövlətlərinin geosiyasi mübarizəsi kontekstində milli ideyanın aqibəti fəlsəfi təhlil edilərək çox vacib qənaətlər əldə edilib.

Bunların əsasında akademik Ramiz Mehdiyevin milli ideyanın formalaşması mərhələlərini müəyyənləşdirməsi və onların hər birinin analizini verməsi fəlsəfi-elmi baxımdan çox böyük maraq doğurur. Müəllif göstərir ki, birinci mərhələdə Azərbaycanda sosial-mədəni problemlərin geniş spektrini əhatə edən konsepsiyalar formalaşır. İkinci və üçüncü mərhələlərdə millətin bütün siyasi və sosial-mədəni dəyişmələrinin ideoloji əsası qoyulur. Bu mərhələdə “özünüidentifikasiyanın kollektiv formaları - dini, etnik və sosial-mədəni (sivil) - vahid milli-dövlət ideyasına ehtiva olunur” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 73).

Sovetlərin hakimiyyətə gəlişi ilə başlayan dördüncü mərhələdə milli ideyanın təşəkkülü prosesi xeyli çətinliklərlə üzləşib. Bu mərhələ üçün demək çətinlik ki, “Azərbaycan cəmiyyətində ictimai diskussiya milli ideyanın formalaşması yönündə aparılıb” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 77). Lakin 1969-cu ildə ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan SSR-a rəhbərlik etməyə başlaması ilə ciddi dəyişikliklər baş verdi. Heydər Əliyevin o dövrdə ustalıqla həyata keçirdiyi ehtiyatlı siyasət nəticəsində milli maraqlar təmin edildi. Bu proses nəticəsində 1980-ci illərin sonlarında başlanan milli hərəkat 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyini əldə etməklə yekunlaşdı.

Beşinci mərhələni Azərbaycan xalqının siyasi oyanışı, siyasi proseslərdə aktiv iştirakı kimi xarakterizə etmək olar. O, 1988-ci ildə başlayan xalq hərəkatı ilə bağlıdır. 1990-cı ildə isə milli-azadlıq hərəkatı forması aldı. Lakin həmin mərhələdə Azərbaycan xalqının şüuru müdafiə oluna bilən millətçilik səviyyəsində olmadıqdan ölkənin böhranlı dövrdə millətin mobilizasiyasını həyata keçirə bilmədi. Bu, milli özşüurun zəifliyini əlaməti idi (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 78).

Altıncı mərhələ 1990-cı ilin yanvar - 1993-cü ilin iyununu əhatə edir. Bu dövrdə milli özşüur milliyyətçi özşüura transformasiya olunmaqla xarakterizə olunur. Onun əsas əlaməti Azərbaycan xalqının öz müstəqil dövlətini yaratmaq zərurətini dərk etməsindən ibarətdir. Həmin mərhələdə türkçülüyn dominant olduğu sosial-mədəni identifikasiya aparıcı rol oynadı. Türk komponenti milli ideyanı yeganə tərkib hissəsi kimi qəbul edirdi. Lakin bu, cəmiyyəti bir sıra ziddiyyətlərə aparıb çıxardı ki, nəticədə də növbəti böhran yarandı (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 89-90).

Yeddinci mərhələ 1993-cü ilin iyununda başlayaraq 2003-cü ilədə tamamlanmışdır. Onun xarakterik xüsusiyyəti ictimai sabitlik, gələcək iqtisadi yüksəlişin əsaslarının qoyulması və ölkənin siyasi inkişafının təminindən ibarətdir. Mehız bu mərhələdə milli ideya dövlət və milli müstəqillik ideyasına tamamilə ehtiva oluna bildi. Heydər Əliyevin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində “millət” anlayışının strukturuna kollektiv özünüidentifikasiyanın bütün elementləri - etnik, dini, sosial-mədəni, iqtisadi, siyasi və başqaları daxil edildi (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 80).

Nəhayət, 2003-cü ildən milli ideyanın təkamül tarixində yeni mərhələ başladı. Milli ideyada müstəqil dövlətin formalaşdırılması və dünya ilə münasibətlərin qurulmasını keyfiyyətə yeni aspektləri tammalanır, zənginləşir. Azərbaycanın ictimai şüuru ətraf dünya ilə qarşılıqlı əlaqələri harmoniya halına gətirir. Mədəni identiklik ön plana çıxmağa başlayır. Azərbaycanın milli ideyasında inkişaf paradiqması üstünlük təşkil edir. Cəmiyyətin milli dəyərləri saxlamaqla dünyaya inteqrasiyası davamlı və sistemli xarakter alır. Milli ideya hansısa etnik mənsubluq çərçivəsindən çıxaraq cəmiyyətin bütün kəsimlərini özündə birləşdirən demokratik və müasir məzmun kəsb edir. Ümumi səviyyədə Azərbaycan ideyası kreativ insanların milləti kontekstində özünü təsbit etdi.

Kreativ millət XXI əsrin fenomeninə olmaqla hazırda inkişaf etmiş ölkələri xarakterizə edən əsas parametrlər sırasına daxildir. Azərbaycanı kreativ insanların milləti olaraq inkişaf etdirmək strateji əhəmiyyəti məsələ kimi qəbul edilməlidir. Akademik Ramiz Mehdiyev problemin bu aspektinə olduqca böyük əhəmiyyət verir (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 88-136). Bu şərtlər daxilində də əsərdə müasir Azərbaycanla milli identiklik anlayışı analiz edilir. Azərbaycanla dövlət millətçiliyinin bərqərar olmasının fəlsəfi aspektləri dərin təhlil olunur.

Bütün bunlar yekun olaraq güclü Azərbaycan dövlətinin yaradılmasının qloballaşma şəraitində milli ideyanın inkişafı kimi dərk edilməsinə imkan yaradır. Kitabda problemin bu aspekti də geniş tədqiq edilib və çox aktual qənaətlər əldə olub. O cümlədən Azərbaycanın postindustrial cəmiyyət quruculuğu yolunda atdığı addımların fəlsəfi-elmi təhlili aparılaraq əhəmiyyətli proqnozlar verilib.

Şübhə yoxdur ki, akademik Ramiz Mehdiyevin yuxarıda vurğuladığımız və məzmunu üzərində qısa dayanmalı olduğumuzu ikicildiyi Azərbaycan tədqiqatçıların stolüstü kitabı olmalıdır. Burada ifadə edilən fikirləri, irəli sürülən təzisləri, aparılan fəlsəfi təhlillərin araşdırılması çox vacibdir və hər bir azərbaycanlı alim qarşısında vəzifə kimi dayanır. Bununla da ziyalı təbəqəsi millətin və dövlətin inkişafına öz töhfəsini verə bilər. Təbii ki, sözdə deyil, əməldə...

Rusiya mətbuatında Azərbaycanla qarşı yönəlmiş təxribatla əlaqədar həmin ölkənin baş prokuroruna müraciət ünvanlanıb

Azərbaycan Respublikasının baş prokuroru Zakir Qaralov “İzvestiya” qəzetinin “İz.ru” informasiya portalının redaksiyası tərəfindən 2018-ci il aprelin 16-da həmin portalda yayılmış məlumatda Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərində yerləşən qondarma rejimin bayrağını və digər şüarların nümayiş etdirilməsi ilə əlaqədar Rusiya Federasiyasının baş prokuroru Yuriy Çaykaya müraciət edib.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, müraciətdə ölkəmizin suverenliyi və ərazi bütövlüyünə qarşı yol verilmiş qanunazidd hərəkətlər qəti şəkildə pislənərək, informasiya portalının redaksiyası tərəfindən yol verilmiş təxribatın ictimaiyyət arasında geniş rezonans doğurması bildirilməklə, obyektiv və ədalətli şəkildə araşdırma aparılacağına və həmin hərəkətlərə qısa müddətdə hüquqi qiymət verilecəyinə əminlik ifadə olunub.

AZƏRTAC

Aleksandr Zvyagintsev: Azərbaycan BPA İcraiyyə Komitəsinin 45-ci iclasını yüksək səviyyədə təşkil edib

İlk növbədə, belə mötəbər tədbiri yüksək səviyyədə təşkil etdiklərinə görə azərbaycanlı həmkarlarına dərin minnətdarlığını bildirirəm. Qeyd etməliyəm ki, tədbir çox yüksək səviyyədə təşkil olunub. Əlbəttə ki, mükəmməl görülen bütün işlər daim xatırlanır. Azərbaycanın bu istiqamətdə gördüyü işlər buna nümunədir.

Bunu Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyasının (BPA) İcraiyyə Komitəsinin Bakıda keçirilən 45-ci iclasında iştirak edən Rusiya baş prokurorunun sabiq müavini Aleksandr Zvyagintsev AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib.

Ölkələrimiz arasında sıx münasibətlərin mövcud olduğunu vurğulayan A.Zvyagintsev qeyd edib: “Azərbaycan gündəngünə dinamik inkişaf edir, müasirləşir və gözəlləşir. Ölkəniz mədəniyyət paytaxtı da adlandırılı bilər. Xəzər dənizinin gözəlliyini isə xüsusi vurğulamaq istəyirəm. Mənim üçün bu səfər bir çox cəhətdən yadda qalan olacaq. Azərbaycanla səfər etmək, ölkənizin gözəlliyini görmək lazımdır”.

AZƏRTAC

Tailandın baş prokuroru: Azərbaycanda korrupsiyaya qarşı ciddi mübarizə aparılır

Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyasının (BPA) İcraiyyə Komitəsinin Bakıda keçirilən 45-ci iclası mükəmməl təşkilatçılığa görə əvvəlkilərdən fərqlənir. Azərbaycanın bu mötəbər tədbirə yüksək səviyyədə ev sahibliyi etməsi bizə xoş təsir bağışladı. Ölkəniz regional və beynəlxalq əməkdaşlıqda öz fəallığı ilə daim seçilir.

Bunu BPA İcraiyyə Komitəsinin Bakıda keçirilən iclasında iştirak edən Tailandın baş prokuroru Keunçai Çütivonqse AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib.

Azərbaycan xalqının qonaqpərvərliyini yüksək qiymətləndirən K.Çütivonqse bildirib ki, qarşıda duran problemlərin həllində əməkdaşlıq mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu prosedea Azərbaycan çox fəaldir. Azərbaycanın nümayəndələri BPA-nın və digər müvafiq beynəlxalq qurumların tədbirlərində aktiv iştirak edirlər. Xüsusilə, Azərbaycanda korrupsiyaya qarşı mübarizənin yüksək səviyyədə aparılması ölkənizin bu sahədə qətiyyətini göstərir.

AZƏRTAC

Nizami Cəfərov

Kim Tərcümə Mərkəzinin “Sözlüyü”nü “plagiat” sayırsa, çox böyük səhv eləyir

Azərbaycan Tərcümə Mərkəzinin keçən ilin sonlarında nəşr olunmuş “Azərbaycan dilinin işlək orfoqrafiya sözlüyü” mütəxəssislər arasında həm böyük maraqla doğumuş, təqdirə qarsılanmış, həm də müəyyən mübahisələrə rəvac vermişdir ki, bu, tamamilə təbii... Əlbəttə, əsas “anlaşılmazlıq” ondan ibarətdir ki, lüğət tərtibi sahəsində kifayət qədər təcrübəsi olan AMEA-nın Nesimi adına Dilçilik İnstitutunun ənənəvi fəaliyyət sferasına nə üçün başqa bir qurum müdaxilə etmişdir. Ancaq məsələ burasındadır (və “Sözlüyü” gərməmiş onun “tənqid”inə qalxanların mülahizələrinin əsassızlığı onda ifadə olunur) ki, hər hansı lüğət, o cümlədən orfoqrafiya lüğəti və ya sözlüyü peşəkar yaradıcılıq işidir, hansısa təşkilatın monopoliyasında deyil. Ona görə də son günlər ara-sıra səsləndirilən belə bir fikir təəssüf doğurur ki, guya Dilçilik İnstitutunun nəsr etdiyi orfoqrafiya lüğətlərindən başqa, bütün digər müvafiq lüğət və sözlüklər bu və ya digər dərəcədə “köçürmə”dir... Yəni ki, heç kəs institutun bu sahədə gördüyü işlərə (və qazanılmış təcrübəyə) nihilist yanaşsa bilməz. Bununla belə, Azərbaycan dilinin (və dilçiliyinin) müasir inkişaf səviyyəsi tələb edir ki, lüğətlərin, eləcə də orfoqrafiya lüğətinin tərtibi işinə elmi əsaslarla, intellektual məsuliyyətlə yanaşılın. Ənənənin qorunması vacibdir, ancaq bu, o demək deyil ki, Azərbaycan dilinin ilk orfoqrafiya (imla) lüğətinin tərtibi prinsiplərindən kənara çıxmıyab hər yeni nəşri kəmiyyətcə “zənginləşdirərsən”.

Opponentlər belə bir yanlış təsəvvür yaratmağa çalışırlar ki, guya “Sözlük” təz-tələsik hazırlanıb nəşr edilmisdir. Halbuki bu əsr nəçə illərin ardıcıl araşdırmalarının məhsuludur. Və görülen işlər barədə mətbuatda vaxtaşırı məlumat da verilmisdir... Lakin nədənsə o zaman ciddi tənqiddə məruz qalan lüğətin müəllifləri “müdrəkcasına” susurlar.

Fakt isə faktlığında qalır ki, Tərcümə Mərkəzi yeni orfoqrafiya sözlüyü tərtib etməyə hər hansı bir ambisiya deyil, mövcud lüğətlərin çoxsaylı prinsipial qüsurları tərhiq etmişdir ki, bu barədə “Azərbaycan dilinin işlək orfoqrafiya sözlüyü”nün “Ön söz”ündə müxtəssər (lakin konkret mədələlərlə) bəhs olunduğuna görə təfsilat verməyə istəmirik.

Fikrimizcə, ən böyük qüsurlardan ibarətdir ki, lüğətin tərtibçiləri ittisaqı qurulmuş Azərbaycan dilində söz anlayışını düzgün müəyyən etməkdə çətinlik çəkmişlər. İttisaqı dillər həm morfoloji, həm də sintaktik yolla geniş söz yaradıcılığı imkanlarına malikdir. Və bu imkanları gərçəkləşdirən - xalqın ümumi (kütləvi) dil tənəkkürüdür. Odur ki, mövcud imkanlardan süni istifadə edib süni sözlər yaratmağa (və bunları lüğətlərdə təsbit etməyə) heç kimin ixtiyarı yoxdur.

Azərbaycan lüğətgiliyində keçən əsrin 50-ci illərindən qaynaqlanan belə bir yanlış “təcrübə” hökm sürür ki, guya bədii, elmi, publisistik və s. mətnlərdə hər hansı bir söz işlənilsə lüğətə daxil edilməlidir... Halbuki nəzərə almaq lazımdır ki, həmin mətnləri təqdim edənlər içərisində çox sayda elə müəlliflər vardır ki, fərdi nitq zövqü (və mədəniyyəti) olduqca impulsiv, şübhəli, hətta hər cür normativlikdən uzaqdır.

Ən təhlükəli məqam odur ki, AMEA Nesimi adına Dilçilik İnstitutu Təbii dilçilik şöbəsinin bəzi əməkdaşları “Sözlüyün” tərtibəsini öyrənmək əvəzinə, müxtəlif mətbuat səhifələrində kəmsavad yazırlar-la çıxış edib onu (“Sözlüyü”) gözənd salmağa çalışırlar. Həmin əməkdaşlardan biri Tərcümə Mərkəzinin təşəbbüsünə münasibət bildirərək Mərkəzin “araşdır-maları” (dimaqdal) ifadəsini işlədərkə quya görülen işlərə öz ələmində rixşənd edir... Və bununla da kifayətlənməyib özündə “Sözlüyün” tərtibçisinə dərs vermək cəsarəti tapır:

“Hər bir elmi sahədə müəyyən qayda-qanunlar gözənilirdi kimi, leksikoqrafiyanı da o qanunları vardır. Azərbaycan leksikoqrafiyasının nəzəri cəhətdən işlənməsi ilk dəfə professor Əliyevdən Orucov tərəfindən 1965-ci ildə “Azərbaycan dilinin filoloji izahlı lüğətinin nəzəri əsasları” əsərində işlənmiş və burada izahlı lüğətə sözlərin daxiləldilmə prinsipləri müəyyən-ləşdirilmişdir. Sonralar çox təəssüf ki, ne-yə görəsə, Azərbaycanda leksikoqrafiya nəzəriyyəsi kifayət qədər inkişaf etməmiş, digər dünya universitetlərindən fərqli olaraq, bizim ilk məktəblərdə lüğətgiliyə əla məarifləndirici bir fənn tədris edilməmişdir. Bəlkə də, bu səbəbdəndir ki, sözlərin lüğətə daxil edilməsi ilə bağlı lüğətgilikdən bixəbər bu qədər yazırlarla üzləşirik”.

“Sözlüyü” “plagiat” adlandırılara şəxsən öz adından və çalısqıdı şöbədəki “bütün lüğətgilər adından” təşəkkül edən müəllifin yazısından misal gətirdiyimiz yuxarıdakı mətnin elə bir cümləsi yoxdur ki, ən azı iki-üz sual doğurmaya... Adamdən soruşmazlarmı ki, ay “lüğətgil”, camaata “leksikoqrafiya dərsi” keçirənsə, ancaq leksikoqrafiyanın nə tarixindən xəbərən var, nə nəzəriyyəsiyindən, nə də təcrübəsiyindən... Sənin özünü (və neinki lüğətgiliyin, ümumən dilçiliyin nə olduğunu ələ sənin qəddər bilən şöbə əməkdaşlarını) uzunmüddətli kursa göndərib maarifləndirmək lazımdır ki, cümlənin bitmiş fikir ifadə elədiyini, cümlələr arasında ifadə-məzmunca əlaqənin nədən ibarət olduğunu öyrənəsən... İzahlı lüğət öz yerində, Tərcümə Mərkəzi hələ ki, orfoqrafiya sözlüyü tərtib edib. Və tamamilə təbii ki, həmin “Sözlüyü”nün tərtibində mövcud təcrübələrə, xüsusən də “Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti”nin təxminən yüz illik təcrübəsinə əsaslanıb...

Buna “plagiat” deyirsinizsə, Vəli Xüluf-lunun “İmla lüğəti” hələ bir yana, Əliyev-

İKT-nin inkişafı istiqamətində görülen tədbirlər rəqəmsal transformasiya proseslərinin reallaşmasını şərtləndirir

Informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının cəmiyyətin və dövlətin davamlı inkişafında, yeni hədəflərə doğru irəliləməsində rolü mühümdür və İKT-nin inkişafında yeni, daha yüksək mərhələlərə keçid bu gün dünya üzrə dayanıqlı inkişafın təminində əsas hədəflərdən biridir. Davamlı və dayanıqlı inkişafa çatmaq, sənaye cəmiyyətinin informasiya cəmiyyətinə keçid, elektron xidmətlərin inkişafı kimi məsələlərə ölkəmizdə də mühüm əhəmiyyət verilir və bütün bu qeyd edilənlər ölkə rəhbərliyinin daim diqqət mərkəzindədir. Hazırda bu istiqamətdə ölkəmizdə də mühüm tədbirlər reallaşdırılır.

Informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsinin davamlı inkişafı istiqamətində son illər ərzində cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən qəbul edilmiş bir çox Dövlət Proqramları (“Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair Milli Stratejiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2016-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”, “Azərbaycan Respublikasında telekommunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”, “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası və s.) və digər normativ-hüquqi aktlar bu sahənin dayanıqlı inkişafında müstəsna rol oynayır və rəqəmsal transformasiya proseslərinin sürətli bir şəkildə reallaşmasını şərtləndirir.

Hazırda müasir tendensiylərə cavab vermək iqtidarında olan texnologiyaların qurulması, rəqəmsal transformasiyanın tam sürətlə həyata keçirilməsi heç də asan deyil. Bu, həm müvafiq texnologiyaların təbiiqini, həm də sərmayə yatırımı tələb edir. Həmçinin mühüm məqamlardan biri də ilk növbədə texnologiyaların sabit infrastruktur şəbəkəsinin (fixedinfrastructure network), bazanın olmasıdır. Belə bir təməl olmadan texnologiyaların inkişafı mümkün ola bilməz. Müxtəlif inkişaf etmiş ölkələrdə müşahidə olunan texnologiyaların da əsasında məhz sağlam və keyfiyyətli baza dayanır. Digər məqamlardan biri də texnologiyaların inkişafı üçün lazımlı infrastrukturun olmasıdır.

Hazırda dünya miqyasında istər Mobil biznes, Fixed Broadband Business (Sabit Genişzolaqlı Biznes), istərsə də MFS (Mobile Financial Services - Mobil Maliyyə Xidmətləri), FinTech (Maliyyə texnologiyaları) və ya IoT kimi platformalar üzrə sistemlər sabit texnologiyalar və infrastruktur olmadan çalışa bilməz. Məsələn, keyfiyyətli İPTV və ya OTD xidməti üçün sürətli internet və program təminatı, MFS üçün mobil telefon üzərindən maliyyə ödəmələrinə imkan verən

infrastruktur və hüquqi nizamlaşma mexanizmlərinin olması vacibdir. Həmçinin də FMC (Fixed Mobile Convergence - Sabit Mobil Konvergensiya) sisteminin işləməsi üçün sabit xətt biznesi ilə mobil biznesin konvergensiyası - yeni fəaliyyət nöqtələrinin birləşməsi istiqamətində tam bir infrastruktur olmalıdır. Əks halda bu biznes üçün böyük itkilərə gətirib çıxara bilər. Eləcə də M2M (Maşınlararası əlaqə - Machine-to-Machine), BigData kimi texnologiyaların inkişafı da bu amil mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Bu gün mobil operatorların güclü sabit infrastruktur şəbəkəsinin (fixedinfrastructure network) üzərindən sürətli xidmətlər təqdim etməsi günün tələbidir. Hazırda bütün dünya üzrə mobil operatorlar özlərinin yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyur, gələcək biznesin artıq səsli rabitə deyil, data xidmətləri və məzmun (kontent) əsasında inkişaf edəcəyini yaxşı anlaşırlar. Mobil və sabit xətt biznesinin konvergensiyası şəraitində dünya üzrə telekommunikasiya operatorları tərəfindən təqdim edilən “triple play” (3 xidmət - mobil rabitə, televiziya, internet xidməti) və ya “quadruple play” (4 xidmət - mobil rabitə, televiziya, sabit (fix) xətt telefon xidməti və internet) xidmətlərinin sürətli və qüsursuz şəkildə çalışması üçün də ilk növbədə sabit bazanın güclü və dayanıqlı olması lazımdır.

5G şəbəkəsi 2025-ci ilə qədər dünya əhalisinin 1/3 hissəsini əhatə edəcək

Hazırda dünya miqyasında yeni inkişaf istiqaməti olan 5G texnologiyasının təbiiqi ilə bağlı da mobil operatorların ilk növbədə bu sisteme hazır olması, sabit (fixed) şəbəkəni düzgün şəkildə qurması lazımdır ki, bu da yeni sərmayə yatırımı və əməliyyat xərclərinin qılqımaız edir. Qarşıdağı dövrdə mobil operatorların 4G sistemindən 4.5G Pro sisteminə, daha sonra isə 5G sistemə keçidi ilə bağlı sabit infrastruktur daha da güclənməli, innovativ texnologiyaların inkişafı üçün dövlət, həm də özlə sektorun sərmayə yatırımı ilə bağlı işlər aparılmalıdır. Bu gün dünya miqyasında 5G texnologiyası test rejimindədir və yaxın müddətdə bu sistemin təbiiqi planlaşdırılır. Mobil operatorlar bu texnologiyaların onlara yeni imkanlar açacağını dərk edirlər. Onlar həm də bunun təbiiqi üçün sabit infrastrukturda olan yatırımlarının da həminin artacağını anlaşırlar. Eyni zamanda, operatorlar istifadəçilərin artan tələbləri fonunda mövcud 4G sistemini də təkmilləşdirirlər. Mobil Operatorların Assosiasiyası olan GSMA təşkilatının “Mobil İqtisadiyyatı 2017” adlı hesabatına əsasən, 5G istiqamətində bir çox ölkələr tezliklə kommersiya buraxılışını həyata keçirəcəklər. Belə ki, Cənubi Koreyanın “KT” (Korea Telekom) korporasiyası 5G kommersiya buraxılışını 2019-cu ildə reallaşdıracaq. Yaponiyanın “NTT DoCoMo” şirkəti bu xidməti 2020-ci ildə istifadəyə verəcək. Çin Xalq Respublikasının “China Mobile” şirkəti 10 min 5G stansiyasını 2020-ci ildə qurmağı planlaşdırır. Avropa ölkələrində Avropa İttifaqının ən azı bir şəhərində 2020-ci ildə bu xidmətin istifadəsi planlaşdırılır. Yaxın Şərqdə isə “Etisalat” şirkəti Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində (BƏƏ) 2020 Expo üçün ümummilli miqyasda 5G-ni buraxmağı nəzərdə tutur. Təşkilat

tın hesabatına əsasən, 5G şəbəkəsi 2025-ci ilə qədər dünya əhalisinin 1/3 hissəsini əhatə edəcək.

“Deloitte” şirkəti də 2023-cü ilə qədər 5G sisteminin bir çox inkişaf etmiş bazarlarda təbiiqini qeyd edir. Şirkət “Texnologiya, Media və Telekommunikasiya proqnozları 2018” adlı hesabatında bildirir ki, 5G daha yüksək sürət və qoşulma imkanları təklif edəcək.

Ümumilikdə, beynəlxalq təşkilatlar operatorların gələcəkdə infrastruktur xərclərini artacağını qeyd edirlər. IDC (International Data Corporation - Beynəlxalq Data Korporasiyası) təşkilatının proqnozlarına görə 2021-ci ilə qədər bulud xidmətlərə və infrastrukturda, avadanlıq, proqram təminatı və bulud hesablamaları üçün dünya üzrə xərclər ikiqat artacaq və 530 milyard dollara çatacaq.

Yerli şirkətlər düzgün texnologiyaların qurulmasına xüsusi diqqət yetirməlidirlər

Qeyd olunan məsələlər bu gün Azərbaycan üçün də aktuallıq kəsb edir. Hazırda ölkəmizdə İKT sahəsində yeni istiqamətlər formalaşmaqdadır. 10 il öncə reallaşması çətin görülen texnologiyaların bu gün uğurla icra olunur. Dövlət tərəfindən İKT sahəsinin inkişafına mühüm diqqətin yetirilməsi, bu sahənin dayanıqlı inkişafı üçün cənab Prezident tərəfindən müvafiq sərəncam və fərmanların imzalanması bunun bariz nümunəsidir. Həmçinin son dövrlər ərzində müasir standartlara cavab verə bilən Data Mərkəzlərin təsis edilməsi, operatorlar tərəfindən mobil maliyyə texnologiyaların istiqamətində ilk addımların atılması, internet qoşulan əşyaların sayının gündəngünə artması və beləliklə də IoT (Əşyaların interneti - Internet of Things) və M2M (Maşınlararası əlaqə - Machine-to-Machine) istiqamətlərinin inkişafı da bunu göstərir. Qeyd etmək lazımdır ki, bir müddətdən sonra ölkəmizdə mobil maliyyə xidmətlərinin inkişafında yeni mərhələ açılacaq. Mobil operatorlar artıq səs, əlavə dəyər yaradan xidmətlər, internet rabitəsi ilə yanaşı, mobil ödəmələr bazasına daxil olacaqlar. Bu, rəqəmsal ödənişlər sisteminə yeni imkanlar yaradacaq ki, bunun üçün də müasir standartlara cavab verən texnologiyaların təbiiqi, sabit (fixed) texnologiyaların qurulması və ya yenilənməsi indidən aktuallıq kəsb edir.

Hazırda ölkəmizin telekom sahəsinin iştirakçıları olan özlə sektorun nümayəndələri də innovativ texnologiyaların təbiiqi üçün texnologiyaların inkişafı məsələsinə xüsusi diqqət yetirməli, bu sabit bazanın inkişafı və yenilənməsinə sərmayə yatırmalıdırlar, çünki bir qayda olaraq məhz keyfiyyətli və sağlam sabit texnologiya buraxılışında əlavə xərclərin kəilməsinin qarşısını əhəmiyyətli şəkildə alır. Eyni zamanda müxtəlif şirkətlərin - telekommunikasiya operatorlarının təşəbbüslərlə çıxış etməsi, yeni texnologiyaların inkişafı və sərmayə yatırması İKT sektorunun dayanıqlı inkişafını da təmin edər və informasiya cəmiyyətinə keçid prosesini daha da sürətləndirir.

Qeyd etmək lazımdır ki, indiki şəraitdə mobil cihazlar üzərindən əməliyyatların sayının artması, mobil telefonun artıq şəxsiyyətə identifikasiyası vasitəsinə çevrilməsi, elektron xidmətlərdə istifadəsi hər ötən gün texnologiyaların transformasiya-

ni, elektron hökumətin inkişafı və yeni istiqamət olan mobil hökumət konsepsiyasının daha da aktuallaşmasını şərtləndirir ki, bu da məhz sağlam baza üzərində uğurla həyata keçirilə bilər. Yeri gəlmişkən onu da bildirək ki, rəqəmsal ödənişlərin genişləndirilməsi, mobil hökumətə keçid məsələsi cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2016-cı il 6 dekabr tarixli Fərmanla təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında telekommunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”ndə də qeyd olunur. Burada “Elektron hökumət”in növbəti inkişaf mərhələsi olan “mobil hökumət” (mGov) konsepsiyasının hazırlanması məsələsi əks olunur. Ümumilikdə Strateji Yol Xəritəsində qeyd olunur ki, informasiya və kommunikasiya sektoru üzrə 2025-ci ildən sonrakı dövr üçün hədəf baxış uzunmüddətli perspektivdə İKT sahəsində regionda lider ölkəyə çevrilmək, güclü potensialı olan İKT sənayesi, cəmiyyətin artan tələbatını təmin edən telekommunikasiya infrastrukturunu yaratmaq, sabit və mobil genişzolaqlı şəbəkə vasitələrinin əhatə dairəsini 95 faizə çatdırmaq, təhsil sisteminə texnologiyalı nümlü strukturlaşmanın, o cümlədən rəqəmsal iqtisadiyyatın daha da inkişafına şərait yaratmaq, ölkədə bank, maliyyə, təhsil, tibb və s. sosial sahələrdə artıma təkan vermək və elektron xidmətlərin daha geniş təbiiqinə nail olmaqdır.

Həmçinin qəbul olunan ən müxtəlif sənədlərdə elektron hökumətin inkişafı, vətəndaşlara şəffaf, operativ və resurslara qənaət etməkə xidmətlərin göstərilməsi üçün dövlət xidmətlərinin tam elektronlaşdırılması və rəqəmsal hökumətə keçid prosesinin sürətləndirilməsi zəruriliyi də hər zaman qeyd olunur. Elə cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən 14 mart 2018-ci il tarixindən qəbul edilmiş “Elektron hökumətin inkişafı və rəqəmsal hökumətə keçid ilə bağlı tədbirlər haqqında” Fərmanda da bu məsələlərə toxunulub və Fərmanla idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi, dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi və görülen işlərin səmərəliliyinin artırılmasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi “Rəqəmsal hökumətə keçid üzrə Fəaliyyət Planı”nın layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etmişdir.

Göründüyü kimi, ölkəmizdə elektron hökumətin inkişafı, rəqəmsal hökumətə keçid, texnologiyaların transformasiya, informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının ölkə iqtisadiyyatında payının artırılması ilə bağlı ölkə rəhbərliyi tərəfindən kompleks tədbirlər həyata keçirilir ki, bütün bu tədbirlər ölkəmizin dünya miqyasında öncül yerə çıxmasına və innovasiyaların cəmiyyətin ən müxtəlif sahələrində təbiiqinə, ölkəmizdə biliklərə əsaslanan bir iqtisadiyyatın qurulmasına, eləcə də müasir və gələcək çağırışlara adekvat cavab verməyə imkan yaradacaq.

Fuad ALLAHVERDİYEV,
“AzerTelecom” MMC-nin
Baş İcraçı direktoru.

“Əl-İttihad” qəzeti: Azərbaycan xalqı İlham Əliyevin qələbəsini böyük sevinc hissi ilə qeyd etdi

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin ən nüfuzlu dövlət qəzeti, Əbu-Dabi vəliəhdinin divanına birbaşa bağlı olan “Əl-İttihad” qəzetində “İlham Əliyev: Münaqişə və toqquşmalardan uğurla doğru gedən Azərbaycan” sərlövhəli məqalə dərc olunub.

Məqalə Prezident İlham Əliyevin “Azərbaycan xalqı sabitlik, təhlükəsizlik və inkişafa səs verdil” fikri ilə başlayır. Müəllif İlham Əliyevin seçkilərdə böyük səs çoxluğu ilə yenidən qələbə qazandığını bildirir və ikin nəticələr elan olunan kimi insanların Bakı küçələrinə axışaraq, İlham Əliyevin qələbəsini böyük sevinc hissi ilə qeyd etdiyini vurğulayır.

Prezident İlham Əliyevin 2003-cü, 2008-ci və 2013-cü illərdə də böyük səs çoxluğu ilə seçkilərdə qalib gəldiyi oxucuların diqqətinə çatdırılır, Azərbaycan xalqının ona böyük etimad göstərdiyi qeyd edilir.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının açıqladığı rəqəmlərə istinad edən müəllif seçkiləri 900-ə yaxın beynəlxalq müşahidəçinin izlədiyini, əhalinin 75 faizinin səsvərdədə iştirak etdiyini, İlham Əliyevin 86,03 faiz səsle digər namizədlər üzərində parlaq qələbə qazandığını qeyd edir.

Prezident İlham Əliyevin hakimiyyəti illərində Azərbaycanın çox böyük iqtisadi və sosial uğurlar əldə etdiyi bildirilən məqalədə 10 milyona yaxın əhali olan bu ölkənin ümumi daxili məhsulunun 5 dəfə artıdığı, iqtisadiyyatın saxələndirən platforması üzərində qurulduğu vurğulanır. Həmçinin Azərbaycanın uğurlu enerji siyasəti barədə məlumat verilir, ölkədə turizm, kənd təsərrüfatı, infrastruktur, neqliyyat, xidmət və inşaat sektorlarında da inkişafı nail olunduğu bildirilir.

Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü xarici siyasət nəticəsində Azərbaycanın Rusiya, Xərk, Türkiyə, İran və Çin ilə balanslı əlaqələr yaratdığını vurğulayan müəllif bu gün rəsmi Bakının həmin ölkələrə bərabərhuquqlu əlaqələrə malik olduğunu və etibarlı tərəfdaşa çevrildiyini diqqətə çatdırır. Bununla da Azərbaycanın böyük iqtisadi və sosial nailiyyətlərə doğru irəlilədiyi vurğulanır.

AZƏRTAC

Milli Kitabxanada “Ramiz Mehdiyev-80” adlı kitab sərgisi açılıb

Milli Kitabxanadan AZƏRTAC-a bildirilib ki, sərgidə akademikın Azərbaycan və xarici dillərdə olan əsərləri, redaktoru olduğu, “Ön söz” yazdığı, rəy verdiyi, haqqında olan kitablar və dövrü mətbuat materialları yer alıb.

Sərgi bir həftə davam edəcək.

AZƏRTAC

Unudulmaz şair və publisist

Həyatda az-az insanlar var ki, yaradıcılıqları ilə şəxsiyyətləri vəhətdə təşkil edir, mütenasiblik vardır. Çox zaman görürsən, yaxşı şairdir, istedadlı nasirdir, amma xarakterli nöqsanlardan, qüsurlardan xali deyil. Bəzən də insan kimi kamil bir ədibin şeirini, nəsrini oxuyursan, təəssüf hisslə düşüncəni ki, kaş onun yaratdıqları da özünə bənzəyirdi, oxucu qəlbinə yol tapa biləydi...

Yaxın günlərdə itirdiyimiz qələm dostumuz Məmməd Kazımın işə uca Tanrı heç nəyi əsirgəməmişdi. Yaraşıqlı boy-buxunu və kövrək ürəyi vardı. Şair, jurnalist, nasir kimi istədiyi da yerində. Bir sözle, Məmməd müəllim hər kəsin həsəd apara biləcəyi nadir insanlardandır. Əylənmə vüqarı, məğrurluğu şəxsiyyətini bütövləşdirdi. Eyni zamanda, bir çətin külfət yiyəsiydi, dişiylə-dırnağıyla, qələminin ucuyla qazandıqı qonorarı, nəvəbi ilə ailəsinə dolandırır. Uzaq səfərlərə, ezamiyyətlərə yollansa da, Avropa ölkələrini, keçmiş sovet respublikalarını qarş-qarş gəzə də, cismən də, ruhan də balalarının yaşadığı Xırdalandaydı, çünki o, na qəder çölpüydü, bir o qəder ev-eşiyə bağlı kişiydi, övladları ilə nəfəs alırdı.

...1934-cü ilin allı-güllü may günündə Masallı rayonunun Tıtyan kəndində doğulan Məmmədin qəlbində söz haçan turmucuqlamışdı, çəqir açmışdı, nə zaman yuxusunu qaçıb səqqizin oğurlamışdı, xəbər tutmamışdı. Nətamam orta təhsildən sonra Bakı Mədəni-Maarif Texnikumuna daxil olmuş, daha sonra Azərbaycan Dövlət Universitetində (BDU-da) ali təhsil almışdı. Tələbəlik illərindən poeziyaya maraq göstərən gənc şairin ilk qələm təcrübələri “Yeni həyat” rayon qəzetində və “Azərbaycan gəncləri”ndə dərc olunurdu. Doğma Masallıda kitabxana müdiri, məktəb direktoru vəzifələrində çalışdığı vaxtlarda Məmməd yarıdıcılıqla ciddi surətdə məşğul olur, bir an belə qələmdən-kağızdan ayrılmırdı.

1966-cı ildə “Abşeron” rayon qəzetində işə başladı, sonra ailəsi ilə Xırdalana köçən Məmməd Kazım az bir vaxtda həm jurnalist kimi tanındı, həm də şair kimi ədəbi mühitdə öz yerini tutdu. Tezliklə “Gənclik” nəşriyyatında “Qönçə”

(1968) adlı ilk şeirlər toplusu işıq üzü gördü. Üç il sonra həyatında daha bir dönüş yarandı. O, Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsinin “Gənclik” redaksiyasına işə dəvət olundu. Jurnalist kimi daim axtarışda olan Məmməd Kazım bütün zamanları üçün aktual olan mövzuda maraqlı bir proqramın — “Hünər” verilişinin əsasını qoydu və efir məkanının vasitəsilə bütün Azərbaycanı şöhrət tapdı.

“Hünər” vətənpərvərlik verilişiydi, yaranmasının əsas məqsədlərindən biri doğma Azərbaycanımızı odlu bir məhəbbətlə sevməyi təbliğ etmək idisə, başqa bir tərəfdən Birinci və İkinci Dünya müharibələrində qəhrəmanlıq göstərmiş, həlak olmuş, itkin düşmüş övladlarımızdan soraq tutmaq, onları əla-əbəyaya tanımaq idi. Məmməd müəllim böyük bir yüklü çiyinə götürdü, partizan hərəkətinə, döyüşünə, gizli, sirli məqamlar üzə çıxartdı. Cəsarətli qələm sahibi, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adınacan yüksəlməli əfsanəvi Mehdi Hüseynzadənin silahdaşlarından faktlar topladı, silsilə süjetlər, qəçərlər hazırlayıf efirə verdi. Canlı şahidlər dənişirdi ki, o, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı olmuş tank qoşunları general-leytenant Həzi Aslanovun döyüş yerlərini gəzdikdən sonra qəhrəmanın sərkədlək bacarığında, rəşadətində yazdı. Bəzi məxfi, qadağan edilmiş sənədləri, arxiv materiallarını araşdırdı. Bu zaman o, DTK-nı, Müdafiə Nazirliyinin təzyiqlərinə məruz qaldı, verilişləri qaçıqları bəksildi. Dəfələrlə, danlaqlara, töhmətlərə baxmayaraq, M.Kazım öz hünərinə “Hünər”i əfir məkanından çıxarmağa qoymadı.

Vaxtilə şair-publisistlə eyni redaksiyada çalışmış polkovnik-leytenant, hərbi jurnalist Şəmistan Nəzirinin xatirələrindən: “Bəzən həftələrlə Məmməd müəllimin səfərlərdə başı qarışıq olurdu. Gedib uzaq-uzaq ellərdə çəkilişlər aparırdı. Həmişə tez xəbərləri, yeni faktlarla “Hünər”i, zənginləşdirirdi. Bir sıra gərəklilə hədislər və rəqəmlər hökumətə sərf etməyənə veriliş “qara siyahı”ya düşürdü. Bakıda olmayanda adətən bəzi süjetlərə məni oq çəkirdim. “Hünər”də kollektiv əməyi olsa da, veriliş Məmmədin ideyasını məhsulıydu, ələ bil mənavi övlədiydi. Hər şəkil, hər cümle üste tir-tir esirdi. Həyəcanın giczlədə bilmirdi, “mütləq filan şey gətməli idi efirə, Şəmistan, ailələr onun intizarındadı, söz vermmişəm” — söyləyirdi.

Mən doğma insan, həmkar, əziz dost itirmişəm. Yoxluğuna inanmıram, Məmməd Kazımın. O qəder yeyib-icən, yaxşı geyinib-keçinməyi xoşlayan, üzündən nər tükülən şəxsiyyəti idi ki, ölümü ona yarasdırmıq mümkün deyildi. Nikbin idi, İclasda çıxış edən nazir müavini Mahmud Məmməd-Quliyev İOT çərçivəsində Azərbaycanın fəal iştirak etdiyi və üzv dövlətlər arasında hərtərəfli əməkdaşlığı dəstəklədiyini, praktik əməkdaşlığın gücləndirilməsinə xidmət edən bir sıra təşəbbüslər irəli sürdüyünü, regional neqliyyat dəhlizləri layihələrini təşviq etdiyini söyləyib, ölkəmizdə mövcud olan siyasi, iqtisadi sabitlik və həyata keçirilən islahatlar barədə məlumat verib.

İOT xarici işlər nazirliyinin 23-cü iclasının nəticəsi olaraq Düşənbə kommunikasi qəbul edilib.

Sənəddə İOT regionunda hall edilməmiş münəqişələrin, xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan münəqişəsinin mövcud olmasının iqtisadi inkişafı və regionun potensiali

daim zəifləre dədəlik edirdi. Xeyirxahlığına, səmimiyyətinə şübhə yox idi qardaşımın. Bu qırx gün ərzində hər gün peşəkar jurnalist dostumu, məhraban, həyat-sevər, xeyirxah Məmmədi xatırlamışam, heykəli ömrümün sonunacan ürəyimdədir”.

Bir neçə şeir kitabından sonra Məmməd Kazımın “Leytenant Kərimov və dostları” sənədli povesti “Yazıq” nəşriyyatında (1980) çap olundu. Əsərin qəhrəmanları Böyük Vətən Müharibəsi illərində Polşa uğrunda gedən amansız savaşırlarda şücaət göstərmiş Azərbaycan oğullarıydı. Müəllif kitaba “Ön sözü”ndə yazmışdı: “Yeddi illik axtarışların nəticəsi olan əsər, demək olar ki, bütünlüklə sənədlərə, canlı şahidlərin xatirələrinə əsaslanır. Lakin povestdə əla tərcümeyi-hallar var ki, onların genişləndirilməsi üçün əziz oxucularımızın köməyinə hələ ciddi ehtiyacımız var...”.

Məmməd Kazımın “Gələcək görüşünə” (1988) şeirlər və poemalar kitabını vərəqləyirəm. Təmiş hissələr, duyğular qəlbimi rıqqətə gətirir, qanadlandırır. Bu şeirlərin hər biri obrazlı təfəkkürün məhsuludur, metaforalar, təşbehlər, bənəzmələr düzüm-düzümdür. “Vətən” şeirinin bir bəndinə diqqət yetirik:

Sıldırım qayandır köksümdə inad, Meğrur qatıldın almışam qanad. Dilimi dibindən kəsə də, cəllad, Adını dilimdən üzəməm, Vətən! Kitabda yer almış “Dəliddə çiçəkləri” şeirlər silsiləsi Azərbaycan torpağının ayrılmaz parçası sayılan Kəlbəcər möcüzələrinə həsr olunub. Şair bu poetik nəğmələri qələmə alanda hələ heç murdar erməni işğalçıları Kəlbəcəri işğal etməmişdi. Bu əsrərngiz, cənnətməkan guşənin axarlı-baxarlı vaxtıydı. “Küpbəlaq çeşmələr anası”ndan süzülen narzın minəral sular qaçaqlıqlardan sızasızla məcraya doğru səmt götürür, meğrur Gəlin qayası, Dəli dağ tamaşaya durub boylanır, sarın bahar havası hər kəsin ruhunu oxşayırdı. Ona bu yerləri vaxtilə qarış-qarış gəzən Səməd Vərgünün da, dədə Şəmsirın də ruhu sakit idi. M.Kazım gözünü-könlünü sevindiren o yerləri belə vəsf edirdi:

Gəldim görüşünə, Ceyran bulağı, Çəmənin nür saçan göşünə öpdüm. Dövrəndə Vərgünün, aşıq Şəmsirın lizinə üz qoyub, sözünü öpdüm.

Məmməd Kazımın təbiət şeirləri onun Azərbaycan torpağına bələdiyyənin, yurd-yuvarını kəndbəkənd tanıdığını göstəricisiydi. Nəzərimdə “gözəllik qayaya qonmuş nağıl”dır, par-par “panidayan daşlar muzeyə qoyulmuş” eksponatdır, müqəddəs “Vətənə hər qarışı sərgi” salınurdu. Düzənliyə doğru qarlı zirvələrdən güruldaya-güruldaya axan “Tərtər-

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin grant ayırdığı layihə beynəlxalq müsabiqədə finala çıxıb

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi İnformasiya Texnologiyalarının İnkişafı Dövlət Fondunun əli etdiyi 5-ci qrant müsabiqəsinin qaliblərindən olan “Wake Me Up” layihəsi İsveçrənin Lozanna şəhərində keçirilən “Seedstars Summit” adlı beynəlxalq müsabiqədə iştirak edərək finala vəsiqə qazanıb.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu il baş tutan müsabiqədə Asiya, Afrika və Avropadan 75-dən çox ölkə iştirak edib.

Kifayət qədər nüfuzlu investorların, şirkət rəhbərlərinin qatıldığı müsabiqədə sağlamlıq, texnologiya, ekologiya, sosial şəbəkələr və digər əhəmiyyətli mövzularda panel müzakirələr aparılıb.

Qeyd edək ki, “Seedstars” İsveçrənin inkişaf etməkdə olan ölkələrdə texnologiya və sahibkarlıq vasitəsilə insanların həyatına təsir etmək məqsədi daşıyan şirkətlər qrupudur. Müxtəlif startap axtarışları, şirkətlərin qurulması və sürətləndirə proqramları vasitəsilə hazırda bu komandanın yüzlərlə ölkədə sahibkarlara, investorlara, korporasiyalara və dövlət rəsmilərinə çıxış imkanı var.

“Wake Me Up” layihəsi - xüsusi hazırlanmış eynek vasitəsilə qəzalarə səbəb olan vəziyyətlərdə ani gələn yuxunun qarşısını almaq üçün hazırlanan texnologiyadır.

Layihənin işlək prototipinin hazırlanması üçün İnformasiya Texnologiyalarının İnkişafı Dövlət Fondunun keçirdiyi 5-ci qrant müsabiqəsi çərçivəsində adıçəkilən layihəyə 11 min AZN qrant vəsaiti ayrılıb.

AZƏRTAC

AKTUAL ELMİ-TƏCRÜBİ MONOQRAFIYA

Azərbaycan qədim dövrdən bəri neft ölkəsi kimi tanınır. O elmi-praktik təcrübəsi ilə keçmiş sovet dövründə bu sektor-da akademik bilik xəzinəsi kimi ad qazanmışdır. Dünyanın on-larca ölkəsindən Azərbaycanın ixtisas məktəblərində tədris al-mağa gəlirdilər. Təsədüfi deyil ki, İkinci Dünya Müharibəsində Bakı nefti və neftçiləri olmasaydı, SSRİ qələbə qazana bilməzdi. Azərbaycan öz müstəqilliyi-ni bərpa etdikdən sonra ölkəmiz yeni zəngin yataqların kəşfi nə-ticəsində həm də nəhəng qaz və hasilatçısı kimi də tanındı. Müa-sir dünyamızda enerjilə tələbat durmadan artır. Bu baxımdan, yeni yataqların kəşfi və istis-marı nainki ölkə, həm də beynəlxalq iqtisadiyyatda mühüm əhə-miyyət kəsb edir. Nəzərə əlaq ki, nüfuzlu ekspertlərin hesabla-malarına görə, enerjilə tələbat 2030-cu ildə pik həddinə qata-caq. Azərbaycanın beynəlxalq neft bazarında mövqeyinə bax-saq, olduqca mühüm səviyyəyə gə-ririk. Ölkəmiz beynəlxalq enerji təhlükəsizliyində öz Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz ixrac kəmərləriylə mühüm rol oynayır. Bu il inşası başa çatacaq TANAP qaz kəmə-ri yeni, daha geniş həcmli ixrac dəhlizi yaradaçaqdır. Bəlliklə, Azərbaycanın beynəlxalq kabo-hidrogen bazarında əhəmiyyəti durmadan artır. Bu baxımdan, kabo-hidrogen mənbələrinin kəşfi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Qeyd etdiyimiz istiqamətdə aparılan elmi tədqiqatlar içərisində geologiya-mineorlogiya elmləri namizədi, dosent, Avropa Geoloq Alimləri və mühəndisliyi Assosiasiyasının üzvü, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mühəndisi Güllərə Bayramovanın işıq üzü görmüş “Углеводородные газы мезо-кайнозойских отложений Евлах-Агджабединского прогиба в связи с поисками залежей нефти и газа” (“Neft və qaz yataqlarının axtarışı ilə əlaqədar Evlax-Ağcabədi çöküntülərinin mezo-kaynozoy çöküntülərinin karbohidrogen qazları”) kitabı xüsusilə diqqət cəlb edir. Kitabın redaktoru akademik İbrahim Quliyev-i “Monoqrafiyanın müəllifinin gəldiyi nəticələr orijinaldır və söz-süz ki, həm əlmi, həm də təbii aspektlə maraqlıdır”, — sözləri bu tədqiqatların dəyərini çox aydın ehtiva edir. Kitaba “ön söz” yazmış akademik Əkbər Feyzullayev də monoqrafiyaya yüksək qiymət vermişdir. O, tədqiqatları kompleks elmi əsər kimi dəyərləndirmişdir.

Monoqrafiya səthəni çöküntülərdə karbohidrogen qazlarının tərkibi və qanunauyğun dəyişmələrinin Evlax-Ağcabədi çöküntülərinə yataqlardakı çöküntülərdə karbohidrogen qazlarının təhsinə, yeni neft və qaz yataqlarının tapılmasına üçün birbaşa geokimyəvi metodları təbiiqinin effektivliyini qiymətləndirilməsinə həsr edilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, birbaşa geokimyəvi metodların təbiiqinin nəzəri əsasları ötən yüzilliyin 30-cu illərində ilk dəfə V.A.Sokolov tərəfindən işlənmişdir. O, səthəni çöküntülərdə karbohidrogen qazlarının paylanması üçün öyrənilməsinin nəticələri əsasında yerin təkindəki karbohidrogen toplanlarıнын paylanması orallarına əs-karlamaqla qaz planlaması metodu-nda təqdim etdi. Bu metod 1940-cı ildə geniş senayə təbiiqi halını al-di. Təşkilatçı keçmiş SSRİ-də ixti-saslaşmış “Neftqazplanlama” idarəsi idi. Həmin dövrdə bu metodla axtarış Azərbaycan, Qafqaz, Türkmənistan, İkinci Bakı, Sibir və digər yerlərdə aparılmışdır. Azər-baycanda 1941-ci ildən 1953-cü ilədək olan dövrdə 17,5 min kvad-ratikilometrik ərazidə 100 mindən çox tədqiqat işi aparılmışdır. Müə-lif ərsəyə gətirdiyi monoqrafiyada Azərbaycanın geoloji şəraitində qaz planlaması kəşfiyyatının nə-ticələrini yüksək effektivliyi 70 faiz müsbət və 90 faiz mənfi proq-noz dəqiqliklə qiymətləndirmişdir. Tədqiqat obyektı qismində Evlax-Ağcabədi çöküntülərinin se-çilməsi işə təsadüfi deyil, belə ki, burada həm çökmə, həm vulkano-gen, həm də vulkanogen-çökmə törəmələrində neft və qaz yataqla-rı aşkar edilmişdir. Çökəliklədə yu-radan dördüncü dövr mərhələsi-nədək yaşlı çöküntülər aqılmışdır (Saatlı rayonunda SQ-1 darin özüllü quyuda). Çökəliklən geoloji quruluşunun səciyyəvi cəhəti me-zozoy struktur mərtəbəsinin güclü dislokasiyaya uğramasıdır, həmçin me-zozoy-eotsen dövründə vulkanizmin intensiv fəallığıyı çök-mə süxur kompleksinin geoloji ke-silişini müərkəbləşdirir. Bununla yanaşı, uzununa və kəndənlə-dənlik qırılmalardan geniş şəkəbsi və S. Karbohidrogen ehtiyatları ye-rin qatının müxtəlif təbəqə və

strukturlarında müərkəb quruluş və tərkibdə toplanır. Belə mü-rəkəb geoloji vəziyyətdə neft-qaz yığılmasının tip müxtəlifliyi şəraitində onların ənənəvi metodlarla ax-tarışının effektivliyi kifayət deyil və yeni, texnoloji cəhətdən daha sə-mərəli həllərin istifadəsi zəruridir. Bu baxımdan, G.Bayramovanın problemin həllinə yeni metodla ya-naşması, şübhəsiz ki, çox aktual-dir. Müəllif tərəfindən monoqrafi-yada işlənmiş tədqiqatlar böyük faktiki material və tədqiqat nəti-cələrinə əsasən aydınlaşdırılmada kompleks yanaşmaya əsaslanır. Bu tədqiqatları müəllif tərəfindən toplanıb işlənmiş 3000-dən artıq qaz, 500-dən çox səthəni üzrə bi-tuminoloji, torpaq və mikrobioloji analiz, 650-yə qədər neft-qaz ya-taqları və yeraltı sulardakı karbo-hidrogen qazlarının analizi, mezo-kaynozoy çöküntüləri kəşfişlərinin qaz karotajı tədqiqat məlumatları təşkil edir. Bu monoqrafiyaya gərgin alim əməyinin sayəsində ərsəyə gəlib.

Geokimyəvi məlumatların in-terpretasiyasında G.Ə.Bayramova böyük həcmdə ədəbiyyat və fondlardakı geoloji-geofiziki və qu-yu materiallarından istifadə edərək, onların əsasında 1:100 000 miqyasında təbaşir çöküntülərinin səthi üzrə struktur xəritə, geofiziki (seysmik, elektrik, qravimetrik və maqnit kəşfiyyatı) tədqiqat nəti-cələrinin əsasında ümumiləşdirilmiş geofiziki xəritəsini tərtib etmişdir. Bu məlumatlar Yevlax-Ağcabədi çöküntülərinin geoloji quruluşuna, inkişaf tarixinə, süxurların litofasilə xarakterinə, termobarik və hidro-geoloji şəraitin əsas xüsusiyyətlə-rinə yeni yanaşmaya və çöküntü-lərin perspektivliyi yeni aspektdə qiymətləndirməyə imkan vermiş-dir. Bütün bunlar monoqrafiyada elmi-praktik qənaətlərin yüksək etibarlılığını, obyektivliyini təmin edir. Aşkarlanmış karbohidrogen qazlarının ərazidə paylanmasının müəyyən edilməsini xüsusiyyət-ləri yeni KH yataqları axtarışının-da işlənil hazırlanmış geokimyəvi və geoloji-geofiziki kriteriyaların təməlini təşkil etmiş və bu əsada Yevlax-Ağcabədi çöküntüli ərazisi rayonlaşdırılmış və perspektivli dərcəsinə görə axtarış kəşfiyyatı üzrə tövsiyələr verilmişdir. Güllərə Bayramovanın neft-qaz axtarış iş-lərindəki məlumatları kompleks şəkildə özünəməxsus araşdırma-sı, tədqiqatları yeni yanaşma və metodu ona neft-qaz yataqları axtarışında ekspresivliyi və əlverişli-liyi ilə seçilən, konkret geoloji şə-raitə öz vüsətliyi və səmərəliliyi ilə təbiiq edilən effektiv texnolo-giya işləyib hazırlamaq imkanı ver-mişdir. Müəllif müxtəlif, bir-birilə əlaqəli neft-qaz meyarları və kəş-fiyyat işlərinin istiqaməti üzrə konkret tövsiyələr vermişdir. Müə-lifin apardığı qazplanlamasının nə-ticəsində məlum olmuşdur ki, Mu-radxanlı sahəsində iki qaz anoma-liyası alınmışdır, bu da onunla izah olunur ki, maqmatik vulkan iki də-fə fəallıyət (140-149 mln. il və 99-95 mln.il) göstərmişdir. Bu iki ano-maliya vulkanik qalıqlarına təvafüt edir. Bu vulkanik qalıqların (ano-maliya) arasında əvvəllər qoyulan quyuların heç biri neft verməyib (bu məlumat iki dəfə bu monoqra-fiyada verilir). Bu vulkanik qalıqlar-da quyulardan alınan neftin tərkibi də mütləq yaşa müvafiq müx-təlifdir.

Vurğulamaq lazımdır ki, elmi nəticələr alim və mütəxəssislər tərəfindən böyük maraqla qarşılan-mış və yüksək qiymətləndirilmiş-dir. Kitabda 29 nəfər akademik, elmlər doktorunun rəyi dərc edil-miş, bu tədqiqatın çox dəyərlı, sə-mərəli təklif və elmi araşdırmalar-la zəngin olduğu qeyd edilmişdir. Məsələn, akademik G.V.Stadnik tədqiqatın sahəyə elmi yenilik ge-tirdiyini vurğulayıf. O deyir ki, mo-noqrafiyanın müəllifi neft-qaz geo-kimyəsi sahəsində yüksək erudi-siyalı mütəxəssisdir; akademik F.K.Salmanov yazır: “İş novator xarakterlidir. Dəyərli məlumatlar və təcrübi məlumatlar irəli sürülmüşdür. Bu tədqiqatın həllində müəllif geologiya elminin nüfuzlu avtorit-ətləri ilə mübahisə etməyə hazır-dır”. Akademik Y.K.Burlin yazır: “Nefti müəyyən ana yataqla bağla-maq olar, amma qazı yox. Müəllif tamamilə sərbəst və çox ciddi tədqiqat işi aparmışdır. Müəllif, səthəni çöküntülərdə alınan KH-ın anomaliasını dərinlik quruluş-la, vulkanogen qalıqlarının sü-xurları ilə, neft yataqları ilə, dərinlik qırılmaları ilə bağlamışdır. O, sübut edib ki, metan YAÇ zona-sında neft yataqlarının axtarışında göstərici deyil. Müəllifi razılaş-ıram, belə çıxır ki, metan, doğrudan da, lazımcınca istisnadedici ge-okimyəvi göstərici deyil”. G.m.e.d. L.Faynqer yazır ki, müə-lif iki dəfə səthəni çöküntülərdə qaz anomaliasıların qravitasiya və maqnit maksimumları ilə əlaqə-sini təyin edib. Effuziv süxurların, çatlı-məsəməli-dəlmə-deşik kollektor süxurların ağır karbohidro-gen qazlarını özündə seçktiv topla-ması, belə əlaqə-asılılıq iki dəfə təyin olunur. Bu, müəllifin tədqiqat-ının elmi yeniliyidir”. M.E.A.m.Ü.K. M.Kərimov yazır: “Tədqiqatçı qarşıya qoyduğu mə-sələni kifayət qədər dəqiq, kontrastlı formalaşdırıb, elmi yenili-yə əsaslandırb. Bu fakt maraqlıdır ki, yüksək konsentrsiyalı KH anomaliaları çöküntüləri ətrafında qravitasiya maksimumları ilə üste-ləşir. Müəllif yazır ki, qravitasiya anomalialarının intensivliyi çök-keklinin gömülmüş hissəsində, me-zozoy çöküntülərinin qalınlığı-nın artdığı hissədə azalır. Onun bu nəticəsi diqqətləyiqdir ki, yer tə-

Ataş CƏBRAİLİOV, “Respublika”.

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Düşənbə kommunikesində Ermənistan-Azərbaycan münəqişəsinin mövcudluğundan narahatlıq ifadə edilib

Aprelin 17-də Tacikistanın paytaxtı Düşənbədə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (İÖT) xarici işlər nazirlərinin 23-cü iclası keçirilib. İclasda Azərbaycan Respublikasının xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmməd-Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

Xarici işlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, səfər çərçivəsində Mahmud Məmməd-Quliyev Tacikistanın xarici işlər naziri Siroccadin Aslov ilə görüşüb. Görüşdə ölkələrimiz arasında ənənəvi tərəfdaşlıq münasibətləri qeyd olunaraq, siyasi, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə əməkdaşlıq müzakirə olunub.

İclasda çıxış edən nazir müavini Mahmud Məmməd-Quliyev İÖT çərçivəsində Azərbaycanın fəal iştirak etdiyi və üzv dövlətlər arasında hərtərəfli əməkdaşlığı dəstəklədiyini, praktik əməkdaşlığın gücləndirilməsinə xidmət edən bir sıra təşəbbüslər irəli sürdüyünü, regional neqliyyat dəhlizləri layihələrini təşviq etdiyini söyləyib, ölkəmizdə mövcud olan siyasi, iqtisadi sabitlik və həyata keçirilən islahatlar barədə məlumat verib.

İOT xarici işlər nazirliyinin 23-cü iclasının nəticəsi olaraq Düşənbə kommunikasi qəbul edilib.

Sənəddə İOT regionunda hall edilməmiş münəqişələrin, xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan münəqişəsinin mövcud olmasının iqtisadi inkişafı və regionun potensiali

alının tam şəkildə istifadəsinə, regional və daha geniş əməkdaşlığa ciddi şəkildə maneə olmasına münasibət də narahatlıq ifadə edilib. Bu kimi münəqişələrin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri, xüsusilə dövlətlərin ərazi bütövlüyü və suverenliyi əsasında təzliklə həll edil-məsi üçün səylərin artırılmasının vacibliyi qeyd olunub.

Sənəddə Azərbaycanın iştirak və təşviq etdiyi Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti, Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizi, habelə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri, Azərbaycan-Iran-Rusiya elektriki-kötürmə xətti kimi irimiqyaslı regional neqliyyat və ener-ji layihələrinin əhəmiyyəti vurğulanıb.

AZƏRTAC

Azərbaycan Respublikası Gəncə Dövlət Universiteti 2018-ci il üçün

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

LÖT-1 üzrə 50 manat
LÖT-2 üzrə 50 manat
LÖT-3 üzrə 50 manat
LÖT-4 üzrə 50 manat
LÖT-5 üzrə 50 manat
LÖT-6 üzrə 30 manat
LÖT-7 üzrə 30 manat
LÖT-8 üzrə 30 manat
LÖT-9 üzrə 30 manat
İdaciqlar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidir.
Adı: Kapital Bank ASC-nin Gəncə filiali
Kod: 200275
VÖEN 9900003611
Müxbir hesab: AZ73NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T BIK: ALİBAZZX
Hesabın adı: Gəncə Dövlət Universiteti
Hİhesabı AZ73AİB3300010019442711898127
VÖEN 2300313061
İştirak haqqı hec bir balda geri qaytarılır.
İdaciqlar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənəd-
ləri təqdim etməlidirlər:
- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- idaciqların iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sə-

nədi;

- idaciqların tam adı, hüquqi statusu, qediyyatdan keşdi-yi ölkə və rekvizitleri;
- idaciqların işləri yerinə yetirmək üçün potensial imkan-ları haqqında məlumat;
- vergilər və digər borcların olmaması barədə arayış;
- tender təklifinin təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən ta-rixdən 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində bank zəma-nəti (zərflərin açıldığı gündən sonra 60 bank günü müddə-tində qüvvədə olmalıdır).
İdaciqlar tələb olunan sənədləri (tender təklifi və bank təminat istisna olmaqla) 10 may 2018-ci il tarixinə qədər, tender təklifi və bank təminatı işə möhürlü ikiqat zərflərdə 15 may 2018-ci il saat 15.00-a qədər Gəncə şəhəri, Heydər Əliyev 429 ünvanına təqdim etməlidirlər. Bu vaxtdan gec təqdim edilmis zərflər açılmaqdan geri qaytarılacaqdır.
Tender zərfləri 21 may 2018-ci il tarixdə 11:00-da açıl-açaqdır
İdaciqların səlahiyyəti nümayəndələri iştirak edə bilər-lər.

Tender Komissiyası.

TƏKRAR

Tender 9 lot üzrə keçirilir:
LOT-1. Dəftərxana və təsərrüfat mallarının satın alınma-sı.
LOT-2. Dizenfeksiya və deratizasiya işlərinin satın alın-ması.
LOT-3. Inventarların satın alınması
LOT-4. Digər maşın və avadanlıqların satın alınması
LOT-5. Əsaslı təmir işlərinin satın alınması
LOT-6. Reaktiv və sair istifadə olunan materialların sat-ın alınması.
LOT-7. Sınıf jurnallarının və tələbə biletlərinin satın alın-ması.
LOT-8. Büst və heykəlin satın alınması.
LOT-9. Bədi tərtibat işlərinin satın alınması
Tender iştirakçılarının təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat bağlamada yazılı surətdə təqdim etsinlər.
Maraqlananları əsas şərtlər toplusunu aşağıdakı məb-ləğdə iştirak haqqını göstərən hesaba köçürdükdən sonra Gəncə şəhəri, Heydər Əliyev 429 ünvanından ala bilərlər (Əlaqələndirici şəxs: Həsənov Fəxrəddin Şərif oğlu, tel.: 022 256-16-54).
İştirak haqqı

“Gəncə Cihazqayırma Zavodu” ASC-nin (VÖEN 2301024501) 2017-ci il üçün maliyyə hesabatı

Mühasibat Balansı 31 dekabr 2017-ci il tarixinə					Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat 31 dekabr 2017-ci il tarixinə				
Bölmünün, məaddənin №-si	Göstəricilər	Qeydlər	2017	2016	(manatla)				
1	AKTİVLƏR								
1	Üzümündətti aktivlər								
10	Qeyri-maddi aktivlər								
11	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	3	1204498,31	1134147,22					
12	Daşınmaz əmlak investisiyalar								
13	Bioloji aktivlər								
14	Təbii sərvətlər								
15	İstirak rəyi metodu ilə uçota alınan investisiyalar								
16	Təxirə salınmış vergi aktivləri								
17	Üzümündətti debitor borcları								
18	Sair üzümündətti maliyyə aktivləri								
19	Sair üzümündətti aktivlər								
	Cəmi üzümündətti aktivlər		1204498,31	1134147,22					
20	Qəsmüddətti aktivlər								
21	Əhtiyatlar	4	3641629,42	2945255,80					
22	Qəsmüddətti debitor borcları	5	849511,45	845446,56					
22	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	2385940,99	722144,85					
23	Sair qəsmüddətti maliyyə aktivləri								
24	Sair qəsmüddətti aktivlər	7	711090,18	598596,35					
	Cəmi qəsmüddətti aktivlər		7588172,04	5111443,56					
	Cəmi aktivlər		8792670,35	6245590,78					
3	KAPİTAL VƏ ƏHDƏDLİKLƏR								
3	Kapital								
30	Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	8	211956,00	211956,00					
31	Emissiya gəliri								
32	Geri alınmış kapital (səhmlər)								
33	Kapital əhtiyatları	9	1289221,71	1289221,71					
34	Bölgələndirilməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	10	5079658,93	3461525,02					
	Cəmi kapital		6580836,64	4962702,73					
4	Üzümündətti əhdədlilər								
40	Üzümündətti faiz xərcləri yaradan əhdədlilər								
41	Üzümündətti qiymətləndirilmiş borcları								
42	Təxirə salınmış vergi əhdədlilikləri								
43	Üzümündətti kreditör borcları								
44	Sair üzümündətti əhdədlilər								
	Cəmi üzümündətti əhdədlilər		0,00	0,00					
5	Qəsmüddətti əhdədlilər								
50	Qəsmüddətti faiz xərcləri yaradan əhdədlilər								
51	Qəsmüddətti qiymətləndirilmiş əhdədlilər								
52	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə əhdədlilər	11	283139,42	0,00					
53	Qəsmüddətti kreditör borcları	12	1595781,59	1057259,47					
54	Sair qəsmüddətti əhdədlilər	13	332912,70	225588,58					
	Cəmi qəsmüddətti əhdədlilər		2211833,71	1282888,05					
	Cəmi əhdədlilər		2211833,71	1282888,05					
	Cəmi kapital və əhdədlilər		8792670,35	6245590,78					

Mənfəət və Zərər Haqqında Hesabat 31 dekabr 2017-ci il tarixinə					(manatla)				
Bölmünün, məaddənin №-si	Göstəricilər	Qeydlər	2017	2016					
60	Əsas əməliyyat gəliri	14	13899114,08	13576777,65					
70	Satışın maye dəyəri	15	(10300851,43)	(11108575,87)					
	Ümumi mənfəət		3598262,65	2468201,78					
61	Sair əməliyyat gəlirləri								
62	Sair əməliyyat gəlirləri								
72	İnzibati xərclər	16	(472711,14)	(57133,55)					
73	Sair əməliyyat xərcləri	17	(103331,86)	(35505,03)					
62 və 74	Fəaliyyətin dayandırılmasından mənfəətlər (zərərlər)								
	Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		3447659,65	2375563,20					
63 və 75	Maliyyə mənfəəti (zərəri)								
81	Azalt və böyü məhsuldarlıq mənfəətlərində (zərərlərində) pay								
	Vergilənməyən əvəl mənfəət (zərər)		3447659,65	2375563,20					
90	Mənfəət vergisi	18	(689615,97)	(475352,64)					
	Adi fəaliyyətdən mənfəət (zərər)								
64 və 76	Fövqəladə mənfəət (zərər)								
80	Hesabat dövrünün xalis mənfəəti (zərəri)		2758043,68	1900210,56					
	Hər bir səhmin mənfəəti								
	Qatılma hər bir səhmin mənfəəti								

Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Hesabat 31 dekabr 2017-ci il tarixinə					(manatla)				
Göstəricilər	Qeydlərə istinad	Ödənilmiş ümumi kapital	Digər əhtiyatlar	Bölgələndirilməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Cəmi				
01/01/2016-cı il tarixinə qədər		211956,00	1289221,71	3098045,38	4599223,09				
Uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərə bağlı düzəlişlər									
01/01/2016-cı il tarixinə düzəlişlərdən sonra qaldı		211956,00	1289221,71	3098045,38	4599223,09				
Aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi									
Məzənnə fərgələri									
Mənfəət və zərər haqqında hesabatda tamnaması gəlirlər və xərclər									
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)									
Mülkiyyətçilərin kapitalı qeyd olunur									
Mülkiyyətçilərin arasında kapitalın bölüşdürülməsi (dividentlər)									
Geri alınmış kapital (səhmlər) üzrə əməliyyatlar									
Kapitalın mədədlər arasında köçürülmələrindən əvvəl 31/12/2016-cı il tarixinə qədər		211956,00	1289221,71	3461525,02	4962702,73				
Kapitalın mədədlər arasında köçürülmələr									
31/12/2016-cı il tarixinə qədər		211956,00	1289221,71	3461525,02	4962702,73				
2016-cı il üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi									
01/01/2017-ci il tarixinə qədər		211956,00	1289221,71	3461525,02	4962702,73				
Uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərə bağlı düzəlişlər									
01/01/2017-ci il tarixinə düzəlişlərdən sonra qaldı		211956,00	1289221,71	3461525,02	4962702,73				
Aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi									
Məzənnə fərgələri									
Mənfəət və zərər haqqında hesabatda tamnaması gəlirlər və xərclər									
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)									
Mülkiyyətçilərin kapitalı qeyd olunur									
Mülkiyyətçilərin arasında kapitalın bölüşdürülməsi (dividentlər)									
Geri alınmış kapital (səhmlər) üzrə əməliyyatlar									
Kapitalın mədədlər arasında köçürülmələrindən əvvəl 31/12/2017-ci il tarixinə qədər		211956,00	1289221,71	5079658,94	6580836,65				
Kapitalın mədədlər arasında köçürülmələr									
31/12/2017-ci il tarixinə qədər		211956,00	1289221,71	5079658,94	6580836,65				
2017-ci il üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi									

Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi 2018-ci il üçün tələb olunan dərman, sargı ləvazimatları və materiallarının alınması üçün AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender bir LOT üzrə aparılır:
LOT 1. Dərman, sargı ləvazimatları və materiallarının alınması
Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikitəq zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.
Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlarına malik olmalıdırlar.
Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu AZ 1114, Bakı şəhəri, Cavadxan küçəsi, məhəllə 32/15 ünvanından ala bilərlər.
İştirak haqqı:
LOT 1 - 150 manat
Təkliflər: Akademik Z. Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi
Hesab: AZ86CTRE000000000000004688301
VÖEN: 1700252051
Bank: Dövlət Xəzinedarlıq Agentliyi
Kod: 210005
VÖEN: 1401555071
Mühir hesabı: AZ41NABZ01360100000000003944
SWIF: CTREAZ22
Büdcə səviyyəsinin kodu: Fond 7
Büdcə təsnifatının kodu: 142340
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçıları tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
-tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;
-tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
-tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən sonra ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
-tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində

bank zəmanəti (zərflərin açıldığı gündən sonra ən azı 60 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
-Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
-İddiaçının son bir il ərzində fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
-İddiaçının son bir il ərzində maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmis arayış;
-İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
-İddiaçının analoji işlər üzrə təcrübəsi və potensial imkanları barədə məlumat.
Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə tərtib olunmalıdır (xarici dilə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).
İddiaçıları tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 22 may 2018-ci il saat 16:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş ikitəq zərfdə 31 may 2018-ci il saat 16:00-a qədər Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinə (ünvan: AZ 1114, Bakı şəhəri, Cavadxan küçəsi, məhəllə 32/15) təqdim etməlidirlər.
Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.
Təklif zərfləri 01 iyun 2018-ci il saat 11:00-da yuxarıda qeyd olunan ünvanda açılacaqdır. İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.
Əlaqələndirici şəxs: Əliyev Sirac Ağabala oğlu
Telefon: 012-569-09-45, 012-569-09-75
Ünvan: Az 1114, Bakı şəhəri, Cavadxan küçəsi, məhəllə 32/15

SƏRBOST AUDİTOR
Musayev Adıgözəl Maqəd oğlu
VÖEN: 1900227672
İcazə: № SA/039, 16.09.2016.
Ünvan: Bakı şəhəri, Günəşli qəs., "D" yaşayış massivi, ev 26, mənzil 127.
Telefon: (+994) 50 3130599, (+994) 55 3130599

“28” mart 2018-ci il
MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI
Rəy
Mən “GÖNCƏ CİHAZQAYIRMA ZAVODU” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 2301024501) 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, məcmu gəlirlər hesabatından, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditi aparmışam.
Hesab edirəm ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə düzgün və ədalətli təsvir edir.

Rəy üçün əsaslar
Mən auditi Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışam. Bu standartlar üzrə mənim məsuliyyətim əlavə olaraq hesabatın "Maliyyə Hesabatlarının auditi üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Mən Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditiə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən əslilə deyiləm və mən digər etik öhdəliklərimi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişəm. Mən hesab edirəm ki, əldə etdiyim audit sübutları rəyimi əsaslandırmaq üçün yetərlidir və münasibdir.
Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti
Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının BAS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartları-na) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrinə, dəlildüzlüq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.
Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fəaliyyət göstərmək qabiliyyətini qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fəaliyyətə aid prinsiplərin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.
İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarını verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.
Maliyyə hesabatlarının auditiə görə auditorun məsuliyyəti
Mənim məqsədim maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dəlildüzlüq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığını dəqiəli əmlak əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əmlak əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zamanət vermək ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dəlildüzlüq və ya səhvlər nəticəsində yaranmış bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.
Sərbəst Auditor: Adıgözəl Musayev

“Azərbaycan Sənaye Korporasiyası” ASC Balakən rayonunda tütün istehsalı və emalı məntəqəsinin tikintisi işlərinin satın alınması məqsədilə TƏKLİFLƏR SORĞUSU ELAN EDİR

Təkliflər Sorğusunda müvafiq tikinti sahəsində təcrübəsi olan, yetərinə maddi-texniki imkanlara malik hüquqi şəxslər iştirak edə bilərlər.
Təkliflər Sorğusunda iştirak etmək üçün iddiaçılar aşağıdakı sənədləri Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Cəfər Cəbbarlı küçəsi 40C ünvanına təqdim etməklə Təkliflər Sorğusunun Əsas Şərtlər Toplusunu əldə edə bilərlər:
- təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- iddiaçının tam adı, ünvanı, hüquqi statusunu təsdiq edən sənəd (surəti) və bank rekvizitləri;
İddiaçının təklifindəki qiymət malların qiymət dəyərlərindən başqa, nəqliyyat, ƏDV, gömrük rüsumları və digər xərclər nəzərə alınmaqla göstərilməlidir.
Təkliflər sorğusunu iştirakçıları öz təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikitəq zərflərdə yazılı surətdə 25 aprel 2018-ci il saat 11:00-a qədər Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Cəfər Cəbbarlı küçəsi 40C ünvanına təq

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi təmir işlərinin satın alınması üçün

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 9 Lot üzrə keçirilir:

Lot-1: Samux rayon məhkəməsinin inzibati binasında cari təmir işlə-ri

Lot-2: Tərtər Hərbi məhkəməsinin inzibati binasında cari təmir işləri
Lot-3: Füzuli Hərbi məhkəməsinin inzibati binasında cari təmir işləri
Lot-4: Lənkəran rayon məhkəməsinin inzibati binasında cari təmir işləri

Lot-5: Samux rayon icra və probasiya şöbəsinin inzibati binasında cari təmir işləri

Lot-6: Cəbrayıl rayon icra və probasiya şöbəsinin inzibati binasında cari təmir işləri

Lot-7: Probasiya Xidmətinin inzibati binasında cari təmir işləri
Lot-8: 16 rayon (şəhər) məhkəmələrinin inzibati binalarının qazlaşdırılması işləri

Lot-9: Quba və Beyləqan icra və probasiya, Xaçmaz rayon qeydiyyat şöbələrinin inzibati binalarının qazlaşdırılması işləri.

Tender iştirakçılardan tələb olunur: öz tender təkliflərini imzalanmış, möhürlənmiş, ikitqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Tender təkliflərinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük veriləcəkdir: aşağı qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi, podratçının analoji işlərdə təcrübəsi, maliyyə vəziyyəti.

Müqavilənin tələb olunan yerinə yetirilmə müddəti 7 (yeddi) aydır. Tenderlə əlaqədar məlumat almaq üçün (+99412) 5371152 əlaqə telefonuna müraciət edə bilərlər (əlaqələndirici şəxs: M.Hüseynova).

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər bir lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesabə ödədikdən sonra Əsas şərtlər toplusunu (Azərbaycan dilində) Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti-1 ünvanıdan ala bilərlər.

Tenderdə iştirak haqqları:

Lot-1. - 100 manat,

Lot-2. - 100 manat,

Lot-3. - 50 manat,

Lot-4. - 50 manat

Lot-5. - 80 manat,

Lot-6. - 50 manat,

Lot-7. - 100 manat,

Lot-8. - 80 manat,

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Biləsuvar Rayon Mərkəzi Xəstəxanası

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 2 (iki) lot üzrə keçirilir:

Lot-1. “İnventarın alınması”

Lot-2. “Avadanlığın alınması”

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş və imzalanmış şə-killə ikitqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları texniki, maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesabə köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu Biləsuvar rayonu H.Əliyev küçəsi 84 ünvanından ala bilərlər.

Iştirak haqqı hər lot üzrə 200 (iki yüz) manat.

Adı: *Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi*
Kod: 210005
VÖEN: 1401555071
M/h: AZ41NABZ0136010000000003944
S.W.I.F.T BIK: CTREAZ 22
(Biləsuvar Rayon Mərkəzi Xəstəxanası,

tapşırıqlar hesabı)

Biləsuvar YXO

Hesab nömrə:

AZ24CTRE0000000000002122631

VÖEN: 4100034571

Büdcə təsnifat kodu: 142340

Büdcə səviyyəsi kodu: 7y.

Əlaqələndirici şəxs: Allahverdi Rüstəmov

Telefon: (02529) 5-00-29.

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

—*tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;*

—*tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı gündən ən azı 60 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);*

—*Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanlarından arayış;*

—*iddiaçının son bir il ərzində fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq*

olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

—*iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları, işlərin yerinə yetirilməsi üçün analoji işlərdə təcrübəsi.*

—*iddiaçının son bir il ərzində maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış;*

—*iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nəzəmnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.*

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 15 may 2018-ci il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş ikitqat zərfdə 23 may 2018-ci il saat 17:00-dək qədər təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Təkliflər 24 may 2018-ci il saat 12:00-da qeyd olunan ünvanda açılaçaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender Komissiyası.

TƏKRAR

Tender 1 (bir) lot üzrə keçirilir:

Lot-1. Hacıqabul rayonu ərazisində (Kalmas adlanan qış otlaq sahəsinin həddində) salınacaq meyvə bağlarında damclı suvarma sistemlərinin qurulması (110.0 ha) işlərinin satın alınması.

Mallar (işlər, xidmətlər) barədə ətraflı məlumat (miqdar, həcmi, xüsusiyyətləri, təqdim olunması vaxtı və yeri və s.) tenderin əsas şərtlər toplusunda göstərilmişdir.

İddiaçılara təklif edilir ki, “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış, ikitqat bağli zərfdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

İddiaçılar öz tender təkliflərini bütün zəruri vergi və rüsumları nəzərə almaqla hesablamalıdır. Tender təklifləri bal sistemi üsulu ilə qiymətləndiriləcəkdir. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük veriləcəkdir: yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, analoji işlərdə təcrübəsi, maliyyə vəziyyəti, qrafikə uyğun malların (işlərin, xidmətlərin) təhvil verilməsi.

Əlavə məlumat almaq üçün əlaqələndirici şəxsə müraciət edilə bilər. Əlaqələndirici şəxs: Quliyev Akif Qulu oğlu. Tel.: (012) 424 32 84, mob./tel.: (050) 533 39 00, ünvan: Bakı şəhəri, Nobel pr., 61.

Tenderin əsas şərtlər toplusu Azərbaycan dilində hazırlanmışdır.

Tenderin əsas şərtlər toplusunu almaq istəyənlər

“Azərbaycan Yaşıllaşdırma və Landşaft Quruluşu” ASC

AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

ler 300 manat iştirak haqqı köçürdükdən sonra yuxarıda göstərilən ünvandan ala bilərlər.

İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

Alan bank: *Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi, VÖEN: 1401555071, kod 210005,*

M/h: AZ41NABZ0136010000000003944

SWIFT: CTREAZ22

Alan təşkilat: “Azərbaycan Yaşıllaşdırma və Landşaft Quruluşu” ASC, VÖEN: 1100496071

Büdcə təsnifatının kodu 142340, büdcə səviyyəsinin kodu: 7, fond 7,

hesab № AZ62CTRE00000000000002197801

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılır. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün 14 may 2018-ci il saat 17:00 tarixə qədər aşağıdakı sənədləri (tender təklifi və təklifin 2% bank zəmanəti istisna olmaqla) təqdim etməlidirlər.

—*Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*

—*Iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*

—*İddiaçının analoji işlərdə təcrübəsi, potensial, texniki və kadr imkanları haqqında rəsmi məlumat;*

—*Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*

—*İddiaçının son bir ildeki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə he-*

sabatının surəti;

—*İddiaçının son bir ildeki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*

—*İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nəzəmnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*

—*İddiaçıların müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları;*

İddiaçılar tender təklifi (təklif zərfləri açıldığı gündən ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır) və ümumi təklifin 2%-i həcmində tender təklifinin təminatını - bank zəmanətini (tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən sonra ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır) 21 may 2018-ci il saat 17:00-a qədər iki nüsxədən ibarət (əsl və surəti) ikitqat zərfdə bağlanmış və möhürlənmiş şəkildə Bakı şəhəri, Nobel pr., 61 ünvanında yerləşən tender komissiyasına təqdim etməlidirlər.

İddiaçıların tender təklifləri Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərtib olunmalıdır.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklif zərfləri Bakı şəhəri, Nobel pr., 61 ünvanında yerləşən “Azərbaycan Yaşıllaşdırma və Landşaft Quruluşu” ASC-nin inzibati binasında 22 may 2018-ci il tarixdə saat 15:00-da açılaçaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri etibarnə əsasında tenderdə iştirak edə bilər.

Tender Komissiyası.

“Bakı Metropoliteni” QSC müxtəlif növ elektrik mallarının satın alınması üzrə

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 1 (bir) lot üzrə keçirilir:

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikitqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesabə köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, M.Rəfii küçəsi 20-dən, (Əlaqələndirici şəxs: İlqar Qasımov telefon: 490-00-00) ala bilərlər.

LOT-1. Müxtəlif növ elektrik mallarının satın alınması

Iştirak haqqı - 300 manat

Hesabın adı: **BAKİ METROPOLİTENİ QSC**

Hesab nömrəsi (IBAN):

AZ98AZRT38050019440010268002 AZN

VÖEN 1402871431

Bankın adı: **AZƏR TÜRK BANK ASC (Mərkəz Filialı)**

Kod: 501361

VÖEN: 9900006111

Müxbir hesabı:

AZ02NABZ01350100000000022944

SWIFT BİK: AZRTAZ22

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

—*tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*

—*tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*

—*tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 40 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

—*tender təklifi dəyərinin 2%-i həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 70 bank günü qüvvədə olmalıdır).*

—*Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*

—*İddiaçının son bir ildeki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*

—*İddiaçının son bir ildeki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*

—*İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nəzəmnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizit-*

ləri.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Qanuna uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 18 may 2018-ci il saat 18:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikitqat zərfdə 29 may 2018-ci il saat 18:00-a qədər, Bakı şəhəri, M.Rəfii küçəsi 20, ünvanına “İcraya Nəzarət, Karguzarlıq və Təsərrüfat İşləri” şöbəsinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 30 may 2018-ci il saat 15:00-da yuxarıda göstərilən ünvanda açılaçaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

**“BAKİ METROPOLİTENİ” QSC
TENDER KOMİSSİYASI.**

BİLDİRİŞ

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən aşağıdakı göstərilən mal və xidmətlərin satın alınması ilə əlaqədar elan edilmiş açıq tender üzrə iddiaçılar birdən əz olduğundan tender ləğv edilmişdir.

LOT-2. BƏƏ-nin Dubay Əmirliyində keçiriləcək ATM beynəlxalq turizm sərgisində iştirakla bağlı milli stendin qurulması xidmətləri

TENDER KOMİSSİYASI.

TƏKRAR

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi avtomobil ehtiyat hissələri, avtoşinlər və akkumulyatorların satın alınması məqsədilə AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 2 lot üzrə keçirilir.

Lot-1. Avtomobil ehtiyat hissələrinin satın alınması

Lot-2. Avtomobil şinlərinin və akkumulyatorların satın alınması.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini ikitqat zərfdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər bir lot üzrə iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürdükdən sonra “Əsas şərtlər toplusu”nu Bakı şəhəri, Azər Manafov 22, ünvanda Tender Komissiyasından ala bilərlər (əlaqələndirici şəxs: Vəqif Davıdov, telefon: 421-70-03).

Lot-1 — 100 AZN

Lot-2 — 100 AZN

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

H/h: AZ33CTRE000000000000002127804

VÖEN: 1300226541

Bank: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi

Kod: 210005

VÖEN: 1401555071

M/h: AZ41NABZ0136010000000003944

S.W.I.F.T. BİK: CTREAZ 22

Büdcə təsnifat kodu: 142315

Büdcə səviyyəsinin kodu: 3

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

—*tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*

—*tenderdə iştirak haqqının bank sənədi;*

—*tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

—*tender təklifi dəyərinin 2 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

—*vergilərin və digər icbari ödənişlərin yerinə yetirilməsinə dair vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial sığorta orqanlarından arayış;*

—*İddiaçının son bir ildeki fəaliyyəti haqqında maliyyə hesabatı;*

—*İddiaçının son bir ildeki maliyyə vəziyyəti haqqında arayış;*

—*İddiaçının ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surətləri (İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nəzəmnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyətinin yeri göstərməklə və rekvizitləri.*

Təndərə dair təkliflər Azərbaycan dilində, iki nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi, bank zəmanəti istisna olmaqla) 15.05.2018-ci il tarixdə saat 16:00-dək, tender təklifi və bank zəmanəti isə möhürlənmiş ikitqat zərfdə 22.05.2018-ci il tarixə saat 16:00-dək komissiyaya təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Tender təkliflərində sərfəli qiymət və yüksək keyfiyyət meyarlarına üstünlük veriləcəkdir. İddiaçıların təklifləri 23.05.2018-ci il tarixdə saat 10:00-da Bakı şəhəri, Azər Manafov 22, Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzində açılaçaqdır.

İddiaçı və ya onun müvəkkil etdiyi şəxslər notarial qaydada təsdiqlənmiş sənədlə tenderdə iştirak edə bilərlər.

Tender Komissiyası.

TƏKRAR

Salyan Rayon İcra Hakimiyyəti rayonun 2018-ci ilin yerli xərclərində nəzərdə tutulmayan zəruri sosial-iqtisadi xərclərdən kənddaxili avtomobil yollarına çinql örtüyünün sərilməsi və kommunal binaların həyətlərinə asfalt örtüyün vurulması işlərinin satın alınması ilə əlaqədar AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Lot-1. Kənddaxili